

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25.52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 18. januarja 1944

Preis - Cena L 0'80

Trgovcem v vednost

V zadnjem času se opaža, da prodajajo blago osebe, ki sploh nimajo obrtnih pravic niti niso pooblašteni zastopniki. Opaža se nadalje, da se prodaja in kupuje blago brez faktur.

Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja vse člane na posledice nepravilnega nakupa blaga po osebni, ki nimajo niti obrtnih dovoljenj niti pooblastil dobaviteljev. Za vsako prodano blago naj se zahteva originalna faktura s predpisano takso.

Da se izognejo kazenskim sankcijam, se pri tej priliki ponovno opozarjajo vsi trgovci, ki uvažajo blago iz katere koli države v Ljubljansko pokrajino, da morajo zaprositi VIII. oddelek pokrajinske uprave za odobritev prodajnih cen.

Kolektivna pogodba za nameščence

Združenje industrijcev in obrtnikov sporoča:

Po dolgotrajnih pogajanjih, ki so bila ponovno prekinjena in zopet razpisana, so zastopniki Pokrajinske delavske zveze na sestanku dne 14. I. obojestranskih delegacij končno formulirali svoj predlog v tem smislu, da se kolektivna pogodba za nameščence za enkrat omeji na vprašanje zvišanja plač ter da se prizna na plače z dne 30. septembra 1943, kakor so bile objavljene Pokojninskemu zavodu za nameščence, do 30% ni pribitek. Pod pogojem, da se doseže sporazum na tej osnovi, je nameščenska delegacija umaknila svoje prvotne zahteve glede kategorizacije in priznanja ugodnosti preko določb obrtnega zakona (odpravnine in sl.). V tem pogledu se sklicujemo na našo okrožnico št. 1093 z dne 9. julija 1943.

Prosimo vsa včlanjena podjetja, da nam nujno sporoče v tem vprašanju svoje stališče. Obenem prosimo za točne podatke o dejanskih plačah nameščencev z dne 30. septembra 1943 ter o tem, kdaj in kakšni poviški so bili nameščencem priznani v letu 1943.

Prosimo vsa podjetja, da zanesljivo v 8 dneh odgovore na to okrožnico. Glede podjetij, od katerih ne bi prejeli nobene izjave, bomo smatrali, da nimajo pomislekov proti ureditvi vprašanja na gori omenjeni osnovi.

Naredba o zaščiti gospodarstva

Združenje industrijcev in obrtnikov sporoča:

Opozarjamo p. n. člane na naredbo o zaščiti gospodarstva, ki jo je izdal Vrhovni komisar za operacijsko območje »Jadransko primorje« in ki je bila objavljena tudi v »Trgovskem listu« (št. 5.).

Po tej naredbi se kaznuje s kaznijo na prostosti in z denarno kaznijo v neomejeni višini, v posebno hudih primerih tudi s smrtno kaznijo, kdor ogroža kritje potreb gospodarstva s tem, da namerno da napačne podatke o potrebi ali stanju delovnih sil, kakor tudi o potrebi ali zalogi za gospodarstvo važnih surovin, pomožnih sredstev proizvodnje, izdelkov, strojev ali orodja.

Žitni nakupi romunskega žitnega zavoda

Na podlagi preteklo jesen od Romunske narodne banke dovoljenega kredita v višini 7 milijard lejev je romunski Nacionalni združni zavod dosedaj nakupil od

Od zaščitnega znaka do številke

Vojno gospodarstvo je oznamovanim predmetom odvzelo eno skrb, zato pa jim dalo druge. V času splošne lakote po blagu nima proizvajalec nobene skrbi z odjemom svoje oznamovanega predmeta. Zato pa je tem večja stiska, kako si nabaviti za proizvodnjo potrebne surovine in če to ni mogoče, pa pridejo še večje skrbi zaradi ustavitve obratovanja, poenostavitve tipov, itd. Dostikrat že kaže, kakor da bi vojna sploh zapечатila usodo oznamovanih predmetov. Kajti vsak oznamovani predmet (Markenartikel) živi od nekakšnega ugodnostnega monopola in če ugasne pri ljudeh spomin na ta predmet, je tudi konec kupčije s tem predmetom. Če na dobri kakovosti predmeta nastalo zaupanje zgine, tudi ni več mogoče tega predmeta uspešno prodajati. Kako pa naj se vendar med vojno vzdrži zajamčeno jamstvo dobre kakovosti predmeta? Mnogi tovarnarji oznamovanih predmetov so zato kmalu po izbruhu vojne vrgli puško v koruzo in prenehali s proizvodnjo svojih oznamovanih predmetov. V prvi vojni so mnogi skušali s poslabšanjem kakovosti vzdržati svoje proizvode na trgu, toda ti poskusi so kaj hitro propadli. Prej je svetovati, da se proizvodnja teh predmetov čisto ustavi ali zaradi pomanjkanja surovin močno omeji, kakor pa da se daje na trg blago slabše kakovosti. Seveda se proizvajalec za ustavitve proizvodnje le težko odloči, kajti ne samo v proizvodnji, temveč tudi v obratni organizaciji so vloženi veliki kapitali, ki so z ustavitvijo proizvodnje izgubljeni. Nekateri so zato ustvarili nove domačinske znamke in so na spremenjeno kompozicijo izrečno opozorili.

Za oznamkovane predmete velja, da se kupujejo na oko. Večina oznamovanih predmetov pozna občinstvo že po njih zaobali. Dostikrat so zato tu vprašanja zaobale življenjsko važna. Kajti zunanje lice predmeta reprezentira podjetje in zaobala velja kot izpričevalo dobre kakovosti. Poleg tega je velik del oznamovanih predmetov tehnično tako dovršen, da ima za odjem še večji pomen oblika predmeta. Zaradi tega je industrija oznamovanih predmetov s posebno trdovratnostjo branila zunanje lice svojih proizvodov. Če včasih le ni šlo in se je moral zaobala spremeniti, se je občinstvo posebej opozorilo, da je to le »zasilna zaobala«, da je samo zaradi stiske nekoliko spremenjena kakovost. V prvem času vojne se je tudi zelo spremenila reklama za oznamkovane predmete. Tudi če se je morala proizvodnja katerega teh predmetov spremeniti, se vendar ne bi mogel več prodajati s starim uspehom. Zato se je opustilo vsako vabljenje k nakupu teh predmetov in gledalo se je le na to, da ostane spomin na oznamovani predmet živ. Tako so se objavljali članki o načinu proizvajanja teh predmetov ter o vsem, kar je moglo oživljati spomin na predmet.

Cena predmeta danes pač ne more biti jamstvo za dobro kakovost. V letu 1943 je mogla Romunija povečati proizvodnjo mnogih predmetov. Tako se je v letu 1943. proizvelo sladkorja mesečno okoli 10.000 ton, l. 1942. pa samo 4583 ton. Tudi v kemični industriji se je mogla domača potreba zaradi uvoza surovin iz vseh zaveznih držav ter precejšnjih količin domačih surovin popolnoma kriti. Mesečna proizvodnja žveplene kisline je znašala l. 1943, 2460 ton proti 1569 tonam v l. 1939., sode 4800 proti 4344, mila 900 proti 610, karbida 850 proti 385 in glicerina 40 proti 23 tonam. Proizvodnja teh predmetov se je v primeru s predvojnimi proizvodnjo znatno povečala. Kavčukasti predmeti, katerih proizvodnja je bila v Romuniji pred vojno čisto neznatna (8 ton mesečno) je sedaj narasla na 125 ton mesečno. Kovinska industrija, ki v veliki večini dela za vojne potrebe, se je zelo dvignila, ker je država poskrbela za surovine in polizdelke iz inozemstva. Tudi akcija za zbiranje starega železa je bila kovinski industriji v znatno pomoč. Jeklena in železna proizvodnja je dosegla znatno večjo proizvodnjo kakor pred vojno.

Pomanjkanje surovin se je najbolj opazilo v tekstilni in usnjarski industriji. Vendar pa se je moglo nazadovanje proizvodnje v tekstilni industriji v letu 1943. opraviti ter je bila proizvodnja niti in tkanin iz volne, umetne svile, lanu in konoplje ter svile večja ko v letu 1939. Kar se tiče usnjarske industrije, je treba pripomniti, da se je tudi v mirnem času skoraj 40 odstotkov surovega usnja in 80 do 85 odstotkov strojil uvažalo iz inozemstva. V letu 1943. se je izdelalo v Romuniji 437.350 ton usnja proti 958.000 tonam v letu 1941. V petrolejski industriji se je na podlagi novega vladnega delovnega načrta doseglo povečanje vrtnega delovanja.

Romunski obdelovalni načrt predvideva za gospodarsko leto 1944. razširjenje z bombažem zasajene površine na 100.000 ha ter se bo s tem z bombažem zasajena površina povečala za štirikratno. Še v letu 1938. je bilo z bombažem zasajeno samo 5000 ha, l. 1941. že 16.000, l. 1942. 20.000 ha in lani 27.500 ha. Bombažna žetev l. 1942. je dala 790 vagonov neočiščenega bombaža, kar ustreza 197 vagonom očiščenega bombaža.

ki so bili mekoč vsem znani — omenimo naj le razne čokolade in kozmetične izdelke — so danes že pozabljeni. Tudi transportne težave so k temu pripomogle, ker se je odjemni radij za nekatere predmete tako omejil, da so v nekaterih krajih ti predmeti čisto izginili. Vendar pa zaradi tega ni treba prečno gledati na bodoči razvoj oznamovanih predmetov, kajti oznamovani predmeti nudijo velike prednosti. Z lahkoto prodirajo na trg, kupeu pa dajejo možnost, da se orientira na nepreglednem blagovnem trgu. Nadalje olajšuje izbiro in kupčijo, ker je nepotrebno še naknadno preizkuševati kakovost blaga. Oznamkovano blago pa tudi olajšuje veleproizvodnjo v serijah. Danes je zaradi vojne enotno blago v ospredju, po vojni pa bo izginila anonimna sivina vojne, zopet bo v ospredju različnost blaga in tedaj se znova začne konjunktura za oznamkovano blago.

Stevilni oznamkovani predmeti,

Romunska industrijska bilanca za leto 1943

Delavnost romunske industrije v letu 1943. je bila v prvi vrsti odvisna od nakopičenih zalog surovin ter od možnega surovinskega uvoza iz inozemstva. Samo industrijske panoge, ki so delale z domačimi surovinami ali ki so si mogle na podlagi meddržavnih posebnih dogovorov zagotoviti inozemske surovine, so mogle zadovoljivo obratovati. Vsi drugi obratni pa so se morali boriti s težavami.

V živilski industriji se je mogla proizvodnja številnih predmetov ohraniti na predvojni višini, ker se se mogle dobiti potrebne surovine doma, zlasti pa v novo priključenih krajih Transnistrije in Bukovine. Na vzhodu se je romunsko ozemlje povečalo za več ko 50.000 km², od katerih je po romunskih podatkih okoli dve tretjini orne zemlje. V Transnistriji se more obdelati približno 91 odstotkov vse zemlje, od česar odpade na njive 70 odstotkov, 8 odstotkov na travnike in pašnike ter samo približno 5 odstotkov na gozdove. Romunska pokrajinska uprava v Odesi je v prvi vrsti pospeševala živilsko industrijo, ki je v skladu s kmetijsko orientirano gospodarsko strukturo dežele najvažnejša industrijska panoga Transnistrije. Vse industrijske naprave v Transnistriji so se proglasile kot romunska državna lastnina ter so se na javnih dražbah oddale v zakup. Zaradi obnovitvenih del ustanovljena banka Banca Transnistrie je dovoljevala s pomočjo Romunske narodne banke ter v sodelovanju z Romunskim kreditnim zavodom ter Nacionalnim kreditnim zavodom posojila zakupnikom. Od zasebnikov in države izvršene investicije v kmetijstvo in kmetijsko industrijo Transnistrije se cenijo že na približno 12 milijard lejev.

V letu 1943. je mogla Romunija povečati proizvodnjo mnogih predmetov. Tako se je v letu 1943. proizvelo sladkorja mesečno okoli 10.000 ton, l. 1942. pa samo 4583 ton. Tudi v kemični industriji se je mogla domača potreba zaradi uvoza surovin iz vseh zaveznih držav ter precejšnjih količin domačih surovin popolnoma kriti. Mesečna proizvodnja žveplene kisline je znašala l. 1943, 2460 ton proti 1569 tonam v l. 1939., sode 4800 proti 4344, mila 900 proti 610, karbida 850 proti 385 in glicerina 40 proti 23 tonam. Proizvodnja teh predmetov se je v primeru s predvojnimi proizvodnjo znatno povečala. Kavčukasti predmeti, katerih proizvodnja je bila v Romuniji pred vojno čisto neznatna (8 ton mesečno) je sedaj narasla na 125 ton mesečno. Kovinska industrija, ki v veliki večini dela za vojne potrebe, se je zelo dvignila, ker je država poskrbela za surovine in polizdelke iz inozemstva. Tudi akcija za zbiranje starega železa je bila kovinski industriji v znatno pomoč. Jeklena in železna proizvodnja je dosegla znatno večjo proizvodnjo kakor pred vojno.

Pomanjkanje surovin se je najbolj opazilo v tekstilni in usnjarski industriji. Vendar pa se je moglo nazadovanje proizvodnje v tekstilni industriji v letu 1943. opraviti ter je bila proizvodnja niti in tkanin iz volne, umetne svile, lanu in konoplje ter svile večja ko v letu 1939. Kar se tiče usnjarske industrije, je treba pripomniti, da se je tudi v mirnem času skoraj 40 odstotkov surovega usnja in 80 do 85 odstotkov strojil uvažalo iz inozemstva. V letu 1943. se je izdelalo v Romuniji 437.350 ton usnja proti 958.000 tonam v letu 1941. V petrolejski industriji se je na podlagi novega vladnega delovnega načrta doseglo povečanje vrtnega delovanja.

Romunski obdelovalni načrt predvideva za gospodarsko leto 1944. razširjenje z bombažem zasajene površine na 100.000 ha ter se bo s tem z bombažem zasajena površina povečala za štirikratno. Še v letu 1938. je bilo z bombažem zasajeno samo 5000 ha, l. 1941. že 16.000, l. 1942. 20.000 ha in lani 27.500 ha. Bombažna žetev l. 1942. je dala 790 vagonov neočiščenega bombaža, kar ustreza 197 vagonom očiščenega bombaža.

držav ter precejšnjih količin domačih surovin popolnoma kriti. Mesečna proizvodnja žveplene kisline je znašala l. 1943, 2460 ton proti 1569 tonam v l. 1939., sode 4800 proti 4344, mila 900 proti 610, karbida 850 proti 385 in glicerina 40 proti 23 tonam. Proizvodnja teh predmetov se je v primeru s predvojnimi proizvodnjo znatno povečala. Kavčukasti predmeti, katerih proizvodnja je bila v Romuniji pred vojno čisto neznatna (8 ton mesečno) je sedaj narasla na 125 ton mesečno. Kovinska industrija, ki v veliki večini dela za vojne potrebe, se je zelo dvignila, ker je država poskrbela za surovine in polizdelke iz inozemstva. Tudi akcija za zbiranje starega železa je bila kovinski industriji v znatno pomoč. Jeklena in železna proizvodnja je dosegla znatno večjo proizvodnjo kakor pred vojno.

Pomanjkanje surovin se je najbolj opazilo v tekstilni in usnjarski industriji. Vendar pa se je moglo nazadovanje proizvodnje v tekstilni industriji v letu 1943. opraviti ter je bila proizvodnja niti in tkanin iz volne, umetne svile, lanu in konoplje ter svile večja ko v letu 1939. Kar se tiče usnjarske industrije, je treba pripomniti, da se je tudi v mirnem času skoraj 40 odstotkov surovega usnja in 80 do 85 odstotkov strojil uvažalo iz inozemstva. V letu 1943. se je izdelalo v Romuniji 437.350 ton usnja proti 958.000 tonam v letu 1941. V petrolejski industriji se je na podlagi novega vladnega delovnega načrta doseglo povečanje vrtnega delovanja.

Romunski obdelovalni načrt predvideva za gospodarsko leto 1944. razširjenje z bombažem zasajene površine na 100.000 ha ter se bo s tem z bombažem zasajena površina povečala za štirikratno. Še v letu 1938. je bilo z bombažem zasajeno samo 5000 ha, l. 1941. že 16.000, l. 1942. 20.000 ha in lani 27.500 ha. Bombažna žetev l. 1942. je dala 790 vagonov neočiščenega bombaža, kar ustreza 197 vagonom očiščenega bombaža.

(Po »N. W. Tagblatt«)

Odškodnina trgovskim vajencem

Pokrajinska uprava je poslala Združenju trgovcev dopis, v katerem opozarja na težko gmotno stanje staršev trgovskih vajencev. Vprašanje odškodnine za delo vajencev je ostalo še nerešeno in zato morajo dostikrat opravljati trgovski vajenci svoje težko delo tudi brezplačno. Popolno oskrbo za vajence na nabavljajo danes zlasti revnejši starši z veliko težavo. Zato prosi pokrajinska uprava, da bi učni gospodarji vsaj začasno priznali vajencem primerno mesečno odškodnino, ki naj bi se z ozirom na trajanje učne dobe primerno zviševala. Združenje trgovcev ta poziv pokrajinske uprave toplo priporoča in prosi, da priznajo trgovci vajencem začasno primerno mesečno nagrado, dokler se vse vprašanje ne reši s kolektivno pogodbo.

Minimalne mezde na Bolgarskem

S 1. januarjem 1944. so delavske mezde na novo urejene, in sicer po mezdah in plačilnih tabelah, kakor jih je izdelalo trgovinsko ministrstvo. Nižje mezde ko v tabelah niso dopustne, višje mezde pa se smejo plačevati, da se proizvodnja poveča. Trgovinski minister je izjavil novinarjem, da si danes bolgarska vlada posebno prizadeva za varstvo in pospeševanje dela, ker je delo podlaga za napredek države in ljudstva. Nadalje je izjavil vodja bolgarske direkcije za delo, da je do 31. marca prepovedan vsak odpust delavcev zaradi zmanjšanja njihovih mezd. Za dela, za katera ni v tabelah nič določeno, se bo sestavila posebna komisija, ki naj že v desetih dneh določi, kakšna mezda se mora plačevati za ta dela.

Romunsko gozdarstvo

Na romunski akademiji za kmetijstvo je direktor dnevnika »Universul« v svojem predavanju naglašal, da se v Romuniji premalo stori za ohranitev gozdov ter zanemarja važne naloge pogozdovanja, čeprav je dolženo z različnimi zakoni. Leta 1920. so obsegali gozdovi Romunije nad 6,5 milijona hektarjev, od leta 1919. do 1931. pa je izvozila Romunija nad 21 milijonov ton lesa v vrednosti 55 milijard lejev, kar je znašalo 16% od vrednosti vsega izvoza v tej dobi. Potem se je sečnja brezobzirno nadaljevala in do leta 1939. je bila ena sedmina romunskih gozdov spremenjena v goličave in občinske pašnike. Še leta 1942. so izvozili okrog 200.000 kub. metrov lesa, doma so ga porabili 12,6 milijona kub. metrov, kar je po mnenju predavatelja za 50% preveč. Sečnja je treba močno omejiti, urad za lesno gospodarstvo pa mora skrbeti tudi za napredek gozdarstva.

Tobačni konsum v Romuniji

Avtonomna režija romunskih monopolnih predmetov je spravila v prvih 8 mesecih leta 1943. na trg 7654 ton tobaka proti 8558 tonam v istem času leta 1942. Vrednost teh količin je znašala 20,17 milijarde lejev proti 11,28 milijarde v prejšnjem letu. Povpražna cena za tono tobaka je bila 2636 milijonov lejev proti 1274 milijonom v prejšnjem letu.

Romunski državni dolg zmanjšán za 9 milijard

Romunski državni dolg se je v zadnjem času precej znižal, ker je izvedlo romunsko finančno ministrstvo poenotenje vseh državnih rent in istočasno odkupilo na inozemskih trgih po ugodnih pogojih romunske državne zadolžnice. Državni romunski zunanji dolg se je s tem znižal od 63 na 54 milijard lejev. Inozemski državni dolgovi pa so narasli, ker so tudi v Romuniji domača posojila važen vir za finansiranje vojne. Tako se je razpisalo v okviru finančnih ukrepov za leto 1943, tako imenovano obnovitveno posojilo, ki pa se deloma porablja tudi za finansiranje vojne in ne samo za obnovitvena dela. Vsega obnovitvenega posojila je bilo podpisano za 19 milijard lejev.

Koliko velja vojna Anglijo?

Vojni izdatki Anglije so v močnem dvigu. Kakor je pred kratkim navedel angleški zakladni kancelar so znašali tedenski izdatki Anglije v l. 1943. povprečno po 104,5 milijona funtov. Vsi izdatki v prvih devetih mesecih l. 1943. so dosegli vsoto 4,23 milijarde funtov. To je za 220,7 milijona funtov več kakor v prvih devetih mesecih l. 1942. Vsi dohodki v prvih devetih mesecih pa so znašali samo 1,84 milijard funtov, da je bilo za 2,39 milijarde funtov primanjkljaja. Poročilo zakladnega ministra poudarja, da bodo izdatki še nadalje rasli. Izredno velik del angleških vojnih izdatkov se mora kriti s posojili. V prvih devetih mesecih finančnega leta 1943./44. je Anglija najela posojil za 2,38 milijarde funtov, kar ustreza višini državnega primanjkljaja. Pri najemanju posojil odpade na letoše dolgove 840 milijonov funtov ali približno 35 odstotkov.

Švicarski davek za inozemce

Letos je stopil v Švici v veljavo nov davek, s katerim se vsi premožni kapitali obdačijo s 15%. Ta »obračunski davek« se more prijaviti za povrnitev pri davčnih uradih. Obračunski davek pomeni za domače davkoplačevalce davčno dobroimetje. Novi davek naj tudi prepreči davčne utaje inozemskih lastnikov švicarskih kapitalov, ker v inozemstvu živeti upniki nimajo od donosa svojih švicarskih kapitalnih naložb nobene pravice za povrnitev plačanih davkov. Obračunski davek naj bi dal 150 milijonov šfr. na leto, od česar pa bi se pri obračunavanju vrnilo 120 milijonov, da bi država dobila od novega davka letno le 30 milijonov švicarskih frankov.

Slovaška cementna industrija

Lani je slovaška industrija sicer izkoristila svojo produkcijsko kapaciteto letnih 55.000 vagonov, bile so pa težave pri izvozu. V Nemčijo, ki je l. 1942. prevzela 4000 vagonov, je šlo lani samo še 300 vagonov, izvoz v Švico se je tudi znižal od 1500 na 325 vagonov, izvoz v Italijo pa se je znižal na 3500 vagonov. Na Madžarsko so izvozili kakor prejšnja leta 600 vagonov, ob koncu leta pa je prišlo še dodatno naročilo 1000 vagonov. Domača potrošnja cementa se je zvišala od 34.000 na 37.000 vagonov.

Anglo-ameriška rivaliteta

Ameriška, angleška in kanadska industrija za izdelavo orodja so sklenile kartel, da bodo svojo proizvodnjo orodja prilagodile skupnim potrebam. Kako popolno je to »soglasje« se vidi iz koncesij, ki so jih morali dati Angleži in Kanadčani. Anglija se je morala zavezati, da bo svojo proizvodnjo strojev za orodje omejila, Kanada pa je morala resignirati na ustanovitev takšne lastne industrije. USA so namreč te svoje zahteve utemeljevale z velikim razširjenjem ameriške industrije proizvodnje strojev za orodje in morajo zato imeti možnost za racionalno proizvodnjo. V resnici pa se hočejo Amerikanci po vojni rešiti konkurence v tej industrijski panogi. Zato so pred kratkim tudi že zahtevali, da se mora nemška industrija strojev za orodje uničiti. Ker tega ne morejo doseči, so se rešili vsaj angleške konkurence.

Te dni so se pritoževali zastopniki angleške volnene industrije, da bodo izgubile vse trge izven britanskega imperija, ker ne dobivajo zadosti surovin in tudi ne izvoznih dovoljenj. Nasprotno pa se ameriška konkurenca neomejeno zalaga s surovinami in more zato izvažati na debelo. Zaradi tega prodira ameriška konkurenca na trge, ki so bili doslej v angleških rokah. Na te pritožbe je odgovorilo angleško trgovsko

ministrstvo, da se trenutno ne more nič ukreniti, ker mora Velika Britanija gledati zlasti na to, da dobiva njej potrebne surovine, na drugi strani pa zaradi mobilizacije manjka tudi delovnih sil. Iz krogov angleške volnene industrije so nato odgovorili, da bo pač pri takšnem stanju dobila angleška volnena industrija tako težak udarec, od katerega se ne bo mogla odpomoči.

Tudi angleški broderski krogi imajo polno skrbi. V nevtralnih poročilih se označuje članek predsednika britanskega broderskega sveta Runcimana kot nevarnostni signal prve vrste. Runciman je namreč svaril pred ameriško konkurenco.

Po londonskih vesteh je Chile zrova napovedala znižanje obrestne službe za inozemske dolgove. Obroki so bili od 32 šilingov 7/8 penija za 100 funtov v l. 1942. znižani za l. 1943. na 28 šilingov in 6 penijev. »Financial News« se bridko pritožuje nad prezirljivim postopanjem z angleškimi posojili po ameriških državah. Mehika in Brazilija sta enako že znižale obresti za inozemske dolgove. Angleška vlada pa proti temu nič ne ukrene, ker najbrže tudi ne more nič storiti. A tudi Washington nič ne stori, ker noče, da bi njegovi dobri odnosi z drugimi ameriški državami imeli škodo.

Urejevanje prehrane v Turčiji

Ker je bila letina 1942./43. v Turčiji precej slabša, so se po inozemstvu razširile vesti, da je prehrana turškega prebivalstva v krizi. Ta domneva bi utegnila veljati za največja mesta, dočim za večino prebivalstva, ki ga ima Turčija okrog 17 milijonov, slaba letina sploh ni mogla pomeniti nevarnosti pomanjkanja. Pičla žetev v jeseni 1942. se je poznala le pri oddaji žitnega pridelka v aproviacijska skladišča za prebivalstvo največjih mest in industrijskih središč ter za vojaštvo, v manjših mestih in po vaseh se pa pri preskrbi prebivalstva z živili ni prav nič spremenilo. Podražitev nekaterih živil, ki jih je ilegalna trgovina izvažala od pridelovalcev, je bila kmalu preprečena in ustavljena.

V lanskem poletju je bila žetev spet nad povprečjem predvojnih let, od l. 1942. pa se je pridelok zvišal celo za 40%. To velja ne samo za žito, temveč tudi za ostalo najvažnejšo kmetijsko proizvodnjo. »Das Reich« navaja, da je Turčija v letu 1938./39. pridelala 4 milijone ton pšenice, 2,4 milijona ton ječmena, nad pol milijona ton rži, 0,62 milijona ton koruze, 55.000 ton tobaka, 25.000 ton orehov, 80 tisoč ton rozin, 38.000 ton fig in 25.000 ton oliv. Po kritju domače potrošnje in preskrbe je ostalo od teh pridelkov še toliko za izvoz, da je vrednost izvožene kmetijske proizvodnje dosegla skoraj polovico vrednosti vsega turškega izvoza. Ker je bil lanski pridelok nad povprečjem predvojnih let, je jasno, da pri preskrbi turškega prebivalstva ne more biti težav. Pri preskrbi s sladkorjem se je morala Turčija doslej pomagati z uvažanjem večjih količin, letos pa bo njena proizvodnja sladkorja

menda že zadoščala za domačo potrošnjo.

Ker ima na razpolago pregled vse kmetijske proizvodnje in ker je tudi dobro urejena oddaja določenih količin raznih pridelkov, je vlada zboljšala preskrbo največjih mest in industrijskih središč. Lani avgusta so bile žitne in krušne cene precej znižane, oktobra pa je bil zvišan krušni obrok od 800 na 900 gr za vojaka, od 150 na 300 gr za otroke ter od 300 na 450 gr za normalne potrošnike. Od oktobra je razen v Istanbulu, Ankari in Ismiru trgovina z žitom prosta, kontingent tobaka za domačo potrošnjo pa je bil podvojen. Konec lanskega leta se je tudi sladkor pocenil, za gospodinjstva pa so bili določeni večji obroki. Tako se cene in obroki najvažnejših živil ravnajo po zalogah, ki so v deželi na razpolago.

Za svojo važno nalogo smatra turška vlada povečanje vse kmetijske proizvodnje, ker se ni mogoče zanašati na to, da se bodo vrstile tako dobre letine, kakor je bila lanska. Na državnih zemljiščih bodo letos žitne kulture trikrat večje od lanskih. Lani je država razdelila 40.000 ton dobrega semenskega žita, letos ga bo pa razdelila 50.000 ton. Znatno bo povečan tudi uvoz traktorjev in drugih kmetijskih strojev iz Nemčije, Švice in Združenih držav Severne Amerike, v domačih tovarnah in delavnicah pa bo povečana proizvodnja železnih plugov in raznega kmetijskega orodja, ki bo razdeljeno kmetom, da se v vsej deželi doseže intenzivnejše obdelovanje zemljišč.

Tako ima vojna doba, ki je zahtevala tudi v Turčiji racioniranje enajvažnejših živil, za turško gospodarstvo tudi svoje dobre

strani. Pri urejevanju prehrane so se pokazale nove gospodarske smernice in potrebno je bilo delo, ki ima trajno vrednost in veljavo.

Gostilničarski vestnik

Javite število gostov in obrokov kave ter čaja

Vse člane prosimo, da nam v smislu zadnje okrožnice štev. 1 z dne 12. januarja, takoj javijo na odrezku okrožnice število stalnih in prehodnih gostov za posamezne dnevne obroke. Kavarne in bifeji pa naj takoj javijo, koliko izdajo čajev in kav dnevno.

Ti podatki so nam nujno potrebni za ugotovitev potrebnih količin živil, katere bomo zaprosili pri Prevodu in katerih višino moramo upravičiti z dokazi. Zato nam čimprej sporočite naprošene podatke, najkasneje pa do 22. januarja 1944.

Davčne napovedi

Prosimo vse članstvo, da se strogo drži reda za sestavo davčnih prijav in naj ne odlašajo na zadnje dneve, ker jim pisarna ne bo mogla postreči z navodili zaradi prevelikega navala.

Opozarjamo tudi, da pritožb Sindikat ne bo jemal v poštev od onih članov, ki bi preko njega sestavili davčne napovedi.

Oddaja odrezkov

S prihodnjo okrožnico boste obveščeni, v kakšnem vrstnem redu

boste morali meseca februarja oddati odrezke januarjskih živilskih nakaznic Prehranjevalnemu uradu v Mestnem domu od svojih gostov. V pisarni Sindikata pa vam bodo na razpolago obrazci, na podlagi katerih boste prijaviili število odrezkov in potrebne količine živil.

Razdeljevanje sladkorja

Zadruga bo razdeljevala prihodnji teden sol samo izkuhom in to za meseca januar in februar skupaj.

Ker sladkor še ni došel, boste naknadno obveščeni o njegovi razdelitvi za mesec januar.

Prispevki za zimsko pomoč

Zneske, ki so vam odkazani za vplačilo »Zimske pomoči« morate poravnati v petih dneh po prejemu. Od navedenega zneska smete odšteti samo znesek, ki ste ga vplačali že po prvem pozivu.

Obrati, ki so plačali njim predpisane zneske že ob prvem pozivu, in ki niso manjši od sedaj odmerjenega prispevka, pozivov niso prejeli, ker so svojo dolžnost že storili.

Sindikat gostinskih podjetij.

Denarništvo in zavarovalstvo

Romunska državna Poštna hranilnica je imela ob koncu leta za več ko 39 milijard lejev hranilnih vlog. V primeri s prejšnjim letom so se vloge povečale za 12 milijard lejev. Število vlagateljev je naraslo od 495.000 na 560.000. Dovoljena posojila so narasla od 14,9 na 22,6 milijarde lejev.

Obrestna mera v Švici je še nadalje stabilna. Za hranilne vloge se je obrestna mera malenkostno znižala, in sicer od 2,6 na 2,48%. Obrestna mera za hipoteke je še nadalje 3,76%. Za blagajniške obligacije s 3 do 5 letnim rokom pa povprečno 2,93 do 2,96 odstotka.

Vsi javni dolgovi Argentine so znašali 30. junija 1930 10,9 milijarde pezov. Od teh je bilo državnih dolgov 8,3 milijarde, dolgov pokrajini 1,69 milijarde, občinskih dolgov 0,95 milijarde, od države zajamčenih občinskih posojil pa 76 milijonov pezovov.

Gospodarske vesti

Nemško-švicarski obračunski dogovor je bil brez vsake spremembe podaljšan do 31. januarja 1944.

Prvo večje industrijsko podjetje v Estoniji, t.j. usnjarska tovarna Union v Revalu je bilo reprivatizirano.

Hrvatska vlada je predpisala enkratno vojno oddajo na vse davke. Ta doklada znaša z zemljarino 80 odstotkov, za hišno najemnino 30%, za pridobitno 60%, za registrski davek

50%, od davka delniških družb 60% in 8% od kupne vsote pri prodaji nepremičnin. Poleg tega morajo plačati vsi lastniki radijskih aparatov enkratni prispevek v višini od 50 do 250 kun.

Madžarski finančni minister dr. Ludvik Remenyi-Schneller je demisioniral kot prvi gospodarski minister, katero mesto je zavzemal že tri leta. Mesto prvega gospodarskega ministra je nato prevzel ministrski predsednik Kallay, ki je novinarjem izjavil, da se dosedanja madžarska finančna in gospodarska politika ne bo spreminila.

Na podlagi odredbe vrhovnega sveta za bolgarsko vojno gospodarstvo je bil promet vseh osebnih avtomobilov na Bolgarskem ustavljen, razen če so bili predelani na pogon s plinskimi generatorji. Izjema velja le za vozila diplomatskega kora in za vozila vojske, Poleg tega je dobilo v Sofiji 30. v vsej provinci pa 50 zdravnikov dovoljenje za uporabo avtomobilov.

Na Bolgarskem se je začelo 10. januarja zbiranje starega železa. V Sofiji je trajalo to zbiranje od 10. do 15. januarja, v drugih bolgarskih mestih pa se bo zbiralo staro železo od 25. do 31. januarja. Zbiranje starega železa je organizirala mladinska organizacija Branik.

Proizvodnja turških sladkornih tovarn je dosegla v l. 1943. rekordno višino 96.000 ton. Proizvajalci sladkorne pese prejmejo sladkorja v skupni teži nad 6000 ton.

Vrhovni slovaški urad za preskrbo je dovolil vsem slovaškim zavarovalnicam za škodo in nezgode poseben upravni pribitek v višini 15 odstotkov. Pribitek naj krije zvišane upravne stroške.

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova 3
Telefon št. 22-72.

»MERKUR«

tovarna mila in kem. izdelkov

STARI TRG 17

priporoča svoje izdelke

Priporočá se:

V. A. JANEŠ
delikatesna trgovina
Ljubljana, Ulica 3. maja

Tel. 39-22

K. PEČENKO

trgovina z usnjem in čevljarškimi potrebščinami

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 41

Nemško-finski trgovinski sporazum

Te dni je bilo med nemško in finsko delegacijo v Berlinu sklenjeno, da se letošnji trgovinski sporazum podaljša za leto 1944. Določena je bila tudi izmenjava blaga za prvo četrtletje. Lani v novembru dogovorjena preskrba Finske z žitom in drugimi važnimi živili omogoča prehrano Finske do nove letine. Za finski izvoz lesa v Nemčijo je bil napravljen načrt za vse leto 1944. Pogajanja o blagovni izmenjavi se bodo nadaljevala meseca februarja.

Industrializacija Romunije

Ob svoji 25letnici je imela romunska inženirska zbornica slavnostno sejo, katere so se udeležili tudi zastopniki nemških inženirjev. V poslanici na skupščino je zaradi boleznih zadržani namestnik ministrski predsednik Mihaj Antonescu podal velikopotezni načrt o bodoči industrializaciji Romunije. Ta načrt mora narekovati spoznanje, da morajo vodne sile nadomestiti zemeljsko olje. Nadajenje je treba misliti na to, da se poveča romunska premogovna proizvodnja in da se tudi v večji meri uporablja zemeljski plin. Glede posameznih industrijskih možnosti se v poslanici zlasti omenja industrijsko izkoriščanje trsja v Donavski delti. Ministrski predsednik nadalje predlaga industrializacijo kmetijstva, izpopolnitev romunske lesne industrije in postavitev načrta za delovanje romunske težke industrije. Posebno potrebno je, da se ustanovi romunska industrija za izdelovanje kmetijskih strojev in kmetijskega orodja. V smislu vseh teh pobud so romunski inženirji, kakor je omenil predsednik skupščine, že izdelali desetletko za gospodarski dvig Romunije.

Težave švicarske tekstilne industrije

Opora švicarske tekstilne industrije je že lani postala stanična volna in je njena proizvodnja za silo krila primanjkljaj naravnih surovin. Izdelki iz stanične volne so se pri prebivalstvu le polagoma udomačili, ko pa so se naposled le uveljavili, so nastale v tekstilni industriji nove težave, ko ni bilo več mogoče dobiti iz Sicilije za proizvodnjo stanične volne potrebnega žvepla. Težave švicarske tekstilne industrije so takole izražene s številom zaposlenih delavcev: V primerjavi s koncem 1. 1940. so zdaj odstotki polno zaposlenih delavcev v glavnih panogah tekstilne industrije naslednji: bombaž 58, volna 38, pletenine 45, platno, kopolja in juta 44. V tekstilnih obratih delavcev niso odpuščali, temveč so jim po potrebi samo znižali delovni čas, kar je seveda podražilo proizvodnjo.

Čevlji za svinjske kože

V Nemčiji je bilo uvedeno že leta 1941., da dobe kmetje za kožo doma zaklanih svinj čevlje. V zameno za usnje in čevlje so prej sprejemali svinjske kože, ki so tehtale najmanj 4 kg, od zdaj pa prej pa sprejemajo kože, ki tehtajo najmanj 3,5 kg. Par moških čevljev za delo se dobi za 12,5 kg svinjskih kož, čevlji za otroke do številke 35 pa se dobe zdaj že za kože, ki tehtajo 3,5 do 5 kg. Za kože, ki tehtajo nad 5 kg, se dobe nabavnice za ženske in moške čevlje ali pa za usnje in ostali čevlarski material. Pravico do zamenjave kož za usnje in čevlje imajo vsi, ki smejo klati svinje, ter člani njihovih družin, če se niso poslužili že kake druge pravice do nabave usnja in čevljev. Usnja se dobi za 20% teže oddanih svežih kož, torej 1 kg za 5 kg kož, če so pa kože poškodovane, se dobi usnja samo za 10% teže.

Dunajski klobučarji nekdanj in zdaj

V vseh panogah dunajske oblačilne industrije je še močno usidrano staro rokodelstvo, kar daje izdelkom prikupno individualno noto ter nudi dokaz in primer vzajemnosti in izpopolnitve med industrijo in rokodelstvom. Industrija ima od rokodelstva veliko korist, ker dobiva od njega izvežbane delovne moči ter dobre modele za svoje izdelke.

»Neues Wiener Tagblatt« opisuje koristno in uspešno vzajemnost klobučarskega obrta in industrije. Klobučarji so na Dunaju že dolga stoletja zelo čislani obrtniki in dunajski modeli moških in ženskih klobukov so že davno zasloveli daleč po svetu. Klobučarski obrt je obdržal svoje pozicije tudi med močnim razmahom industrije. Pred vojno je bilo na Dunaju še okrog 400 klobučarskih obratov, ki so imeli nad 1200 delavcev in delavk. Ti obrati so letno predelali nad 1 milijon klobučnih obodov in tri četrtine milijona slamnikov. Od te proizvodnje je prišla ena tretjina na moške, dve tretjini pa na ženske klobuke. Obrat, ki je imel

45 ljudi, je izgotovil na teden po 2000 klobukov. Iz takih rokodelskih obratov se je razvila industrija klobukov, pri čemer pa staro rokodelstvo ni prišlo ob svojo veljavo. Voditelji nekaterih industrijskih obratov so še danes člani stare obrtniške organizacije. Mnogi klobučarski obrati so izvažali do 60% svojih izdelkov. Izvoz ženskih klobukov je bil večji kakor pa moških. Mnogi mojstri so imeli svoje zastopnike v inozemstvu. Izvoz dunajskih klobukov je bil usmerjen predvsem v Skandinavijo, Anglijo, Švico in tudi na Balkan. Med južnovzhodnimi deželami je največ dunajskih klobukov prevzemala Romunija.

Dunajski klobučarji so imeli pri modi klobukov važno besedo. V stari gostilni »Pri hruški« na Mariahilferci so bile po dvakrat ali trikrat na leto razstave moških klobučnih modelov. Posebne razstave so bile tudi za modele ženskih klobukov. Za te razstave modelov je bilo doma in v tujini veliko zanimanje. Razstave so bile zelo

pestre, ker so se vsi mojstri potrudili, da za vsako sezono kreirajo po več modelov. Dunajski klobučarji so se tudi specializirali. Eni so n. pr. izdelovali samo trde, drugi pa športne klobuke.

Ko je industrija prevzela izdelovanje klobučnih obodov, ki so jih klobučarji prej sami izdelovali iz volne, kožuhovaline in slame, je klobučarski obrt prišel v stisko, iz katere pa si je skušal pomagati z ustanovitvijo produktivne zadruga, ki je za izdelovanje klobučevine nabavila potrebne stroje. To je bil začetek prehoda v industrijo, v kateri so se naposled znašli pri uspešnem delu tudi klobučarji-rokodelci.

Danes so dunajski klobučarji predvsem v službi vojne preskrbe. Za civilno preskrbo so na prvem mestu predelave in popravila starih klobukov, novi modni izdelki pa so stopili v ozadje. Po vojni pa bo dunajsko klobučarstvo spet po svoji stari tradiciji tudi v zvezi z industrijo našlo dovolj prilike za svoje uspešno udejstvovanje.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem želi mnogo uspehov in zadovoljstva v novem letu

torzka J. C. Mayer

Nova ureditev japonske oborožitvene industrije

Navzlic vsem nasprotnim prokromam, pišejo »Münchener Neueste Nachrichten«, se je izkazalo japonsko gospodarstvo mnogo bolj sposobno, da oskrbi japonsko vojsko z vsem potrebnim orožjem, kakor pa se je mislilo. To tem bolj preseneča, ker je japonsko gospodarstvo tudi v tretjem vojnem letu bolj ohranilo svojo mirovno strukturo kakor gospodarstva drugih vojujočih se držav. Šele v letošnjem poletju je začela japonska vlada preurejati japonsko gospodarstvo, da bi se njegova proizvodna sila za vojne potrebe povečala. Pri tem je postopala japonska vlada po načelu, da morajo za vojno nevažna podjetja prenehati, vojno važna pa svoje obratovanje razširiti. V ta namen so se vsa podjetja razdelila v tri razrede. V prvem razredu so tako imenovana mirovna podjetja, v drugem je pet osnovnih podjetij, v tretjem pa so mala podjetja, ki so postala v okviru vojne proizvodnje pogrešljiva.

Mirovne industrije kakor n. pr. tekstilna podjetja, steklarne, živilska industrija itd. morajo dati svoje stroje, naprave in delovne sile na razpolago vojni industriji. Le za tekstilno industrijo velja neka izjema, ker je bila ta že močno omejena. Ta podjetja pa se ne bodo brezobzirno opustila, temveč se prilagode novim razmeram. Tako se bo tekstilna industrija premestila na jug. Vse druge industrijske panoge pa se razdele v tri kategorije. Prva kategorija se takoj dodeli vojni industriji, druga

kategorija ostane kot rezerva, tretja kategorija pa preneha in se porabi kot staro železo. Do 1. januarja 1944 mora biti vsa ta akcija dokončana.

V drugi industrijski razred spadajo naslednje osnovne industrije: premoga, železa, jekla, lahkih kovin, proizvodnja letal in ladjedelstvo. Temu razredu se naravno pripisuje največji pomen in industrije tega razreda dobe vse razpoložljive stroje, surovine, kapitala in delovne sile. Najteže so se v novo industrijsko ureditev uvrstile rokodelska podjetja, ki jih ima Japonska zelo veliko. Tu je postopala japonska vlada z velikim upoštevanjem tudi osebnih interesov ter se obratovanje teh podjetij ni kar generalno ustavilo.

Tudi za pravočasno finansiranje nove industrijske ureditve je poskrbela japonska vlada in v ta namen določila maksimalni znesek 5,7 milijarde jenov. Del te vsote odpade na drugi industrijski razred, ki dobiva tudi največje ugodnosti. V tej vsoti so vračunani tudi prispevki za one industrije, ki se morajo preurediti.

V oktobru je izšel zakon o oborožitvenih družbah, s katerim naj bi se dosegla največja storilnost japonske vojne industrije. Jedro tega zakona je v tem, da prevzamejo oborožitvene družbe odgovornost za proizvodnjo in dobe s tem državni značaj. V vsaki družbi se imenuje za proizvodnjo odgovorna oseba, kateri so podrejeni proizvodni pooblaščenici. Kot za proizvodnjo odgovorne osebe se navad-

no imenujejo predsedniki družb, imenovati pa se morejo tudi druge osebe. Po možnosti naj te osebe ne opravljajo nobenih drugih poslov. Zaradi velikega vpliva teh oseb se izberejo le najsposobnejši ljudje.

Razvrstitev po činu je v poslovanju naslednja: Na čelu je za proizvodnjo odgovorna oseba, ki oddaja svoja naročila prevzemnikom proizvodnje ali pooblaščenecem za proizvodnjo, ki ukazujejo nameščencem, nadzorstvo nad proizvodnjo odgovornim ko tudi pooblaščenim osebam pa izvajajo nadzorstveni uradniki. Da se nadzorstvo čim bolj poenostavi, so se mnogi predpisi ukiniteli in namesto izpolnjevanja raznih formularjev se je uveljavila osebna odgovornost podjetnikov. Njih ustvarjalna sposobnost in njih pripravljenost za delo naj se nagradita z zaupanjem in s priznanjem. Novi element v oborožitveni industriji je torej naglasitev osebnosti. Vlada bo na najbolj enostaven način izvajala nadzorstvo in skrbela, da se vse možnosti za povečanje proizvodnje izkoristijo.

Oborožitveni zakon velja za podjetja, ki izdelujejo artilerijsko orožje, vojna vozila, municijo, letala, material za poročevalsko službo, jeklo, posebno jeklo, magnezijo, baker, svinec, cink, druge kovine, cement, solitrovo kislino, sodo in osnovne kemikalije, olje za mazanje, premog in koks. More pa se ta zakon razširiti tudi na podjetja, ki prej naštetim podjetjem dobavljajo razne predmete.

Glavni namen vseh teh določb je, da se upravni aparat poenostavi in oborožitvene družbe oproste vsakega neproduktivnega dela. S subvencijami, odškodninami in jamstvi se pomaga oborožitvenim družbam kolikor je sploh mogoče.

Za vsa vprašanja oborožitvene industrije je pristojno oborožitveno ministrstvo, ki daje tudi družbam dovoljenja za zvišanje glavnice in najemanje posojil. Tudi vse plače in mezde nadzira to ministrstvo. Oborožitveno ministrstvo je začelo delovati 1. novembra ter je sedaj središče vsega japonskega oboroževanja. Oborožitveno ministrstvo ima generalni mobilizacijski oddelek in osem oddelkov: za letalstvo, stroje, železo, jeklo, lahke kovine, kemikalije, goriva in elektriko. Ministrstvo je prevzelo tudi glavno delo bivšega načrtnega urada in s tem tudi skrb za izvajanje osmih državnih načrtov: za material, zvišanje proizvodnje, elektriko, ljudsko mobilizacijo, zunanjo trgovino, promet, finansiranje proizvodnje in življenjsko ravnanje. Da se novo ministrstvo ne preobremeni, skrbi še nadalje za ladjedelstvo, mornariško ministrstvo, za zemeljsko orožje pa vojno ministrstvo, da skrbi novo ministrstvo torej predvsem za razvoj letalstva.

Nova ureditev japonske oborožitvene industrije se je izvršila po nemškem vzoru. V Angliji in Ameriki je vzbudila največjo pozornost in londonski list »Times« je napisal, da se bo sedaj neizmeren vojni potencial Japonske šele začel razvijati. Ministrski predsednik Tojo pa je izjavil, da bo nova ureditev japonskega oborožitvenega gospodarstva epohalno zvišala japonsko vojno proizvodnjo, zlasti pa povečala proizvodnjo letal in municije.

Narodni dohodek v Severni Ameriki

Po ameriških cenitvah opisuje »Neues Wiener Tagblatt« narodni dohodek Združenih držav Severne Amerike takole:

Leta 1938. je znašal narodni dohodek 62,3, naslednje leto 70,8, leta 1940. 77,2, leta 1941. 94,7, lani 117, letos v osmih mesecih pa 89,3 milijarde in se bo baje do konca leta zvišal na 135 milijard dolarjev.

V primeri s prejšnjim letom se je narodni dohodek 1. 1940. zvišal za 9%, naslednje leto za 23%, lani za 24%, letos, če res doseže 135 milijard, pa se bo zvišal za 15%.

Zanimiva je primerjava narodnega dohodka z bančnimi vlogami in z ameriškim kroženjem denarja. Narodni dohodek se je v zadnjih štirih letih zvišal za 88%, bančne vloge za 65%, denarni promet pa za 123%. Letos se je denarni promet zvišal za 4,1 na 19,51 milijarde dolarjev, od 1. 1938. pa se je zvišal za 180%.

Proizvodnja in izvoz Indokine

Poročilo »Banque de l'Indochine« daje naslednjo sliko proizvodnje in izvoza Indokine:

Pri industrijski in kmetijski proizvodnji v primerjavi z 1. 1941. ni pomembnejših sprememb. Ker so zveze z Evropo in Ameriko prekinjene, se je izvoz usmeril na Japonsko. Pridelek riža je bil normalen. Na Japonsko so ga izvozili 940.000 ton, kar ustreza približno izvozniki količini 1. 1941. Koruze so izvozili 127.000 ton, prejšnje leto pa 186.000 ton. Proizvodnja kavčuka se je od 1. 1941. znižala od 77.000 na 46.000 ton, izvoz pa od 61.000 na 36.000 ton. Močno se je znižal izvoz premoga. Od 1.300.000 ton leta 1941. je padel na okrog 400.000 ton. Japonska je prevzela 80% tega izvoza. Vrednost vsega izvoza Indokine je bila 1800 milijonov piastrov. Trgovinska bilanca Indokine je izravnana.

Mednarodna konferenca za ribolov

V Londonu je bila nedavno mednarodna konferenca za ribolov, katere so se udeležili delegati Anglije, Irske, Kanade, Portugalske in Španije ter zastopniki raznih emigrantskih vlad. USA, Danska in Švedska so poslale na konferenco svoje poslušalce. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da so na konferenci razpravljali o načrtu meddržavnih pogodb o ribolovu za ono dobo po vojni, ko redna preskrba mesa še ne bo izvedljiva.

Cestna dela v Turčiji

Turško ministrstvo za javna dela je skupno s turškim prometnim ministrstvom in vojnim ministrstvom izdelalo 15letni načrt za izpopolnitev turškega cestnega omrežja. Po tem načrtu naj bi se izvedla vsa nameravana dela v treh petletkah. Prva faza, ki se začne z novim proračunskim letom, predvideva napravo avtomobilskih cest Ankara - Carigrad, Ankara - Izmir, Ankara - Kaisere in Ankara - Antalija. Nekatero ceste so že začeli delati.

Kavčuk iz vinske trte

Pri iskanju novih kavčukovih rastlin so našli na Haitiju neko vrsto vinske trte, iz katere bi se dal pridobivati kavčuk. Za nasade te trte, ki uspeva tudi v precej visokih legah, so letos uporabili 32.000 akrov, do pomladi pa bodo te nasade razširili na 85.000 akrov.

Zmanjšana proizvodnja kakaa

Letošnjo proizvodnjo kakaa na Zlati obali, ki ima prvo mesto pri svetovni proizvodnji, cenijo na 225.000 ton, dočim je znašalo povprečje zadnjih let okrog 400.000 ton. Proizvodnja je bila znižana, ker so imeli podjetniki in pridelovalci lani občutno zgubo zaradi pomanjkanja transportnih sredstev pri izvozu.

Turčija je kupila francoske ladje

Od desetih francoskih parnikov s skupno tonažo 250.000 brt., ki so svoje dni pribežale iz Sirije v turško pristanišče Erdek, je sedaj turška vlada na podlagi posebnega pooblastila turškega parlamenta kupila sedem parnikov, ki so prišli v Carigrad in so sedaj v doku. Turška trgovinska mornarica, ki je imela še l. 1939, samo 287 ladij s skupno tonažo 219.592 brt., je sedaj dobila močno okrepitev, da bi mogla vsaj deloma opravljati svoje transportne naloge.

Gospodarske težave Irske

Preskrba Irske se je precej poslabšala. Zadnji pridelok je bil tako pičel, da so morali uvoziti iz čezmorskih krajev 160.000 ton žita. Za transporte so na razpolago samo irske ladje, katerih število se je v zadnjih dveh letih zmanjšalo za polovico. Vsa tonaža se mora uporabljati za transporte žita in tako Irska ne more dobiti ostalega uvoznega blaga. Zaradi pomanjkanja bencina, premoga in gumija so nastale tudi v deželi prometne težave, ki močno ovirajo preskrbo.

Egipt postaja reven

Obtok bankovcev se je v Egiptu od izbruha vojne počel vrtil. Temu primerno so tudi narasla dobroimetja v bankah. Dočim so se dvignili življenjski stroški za približno 250 odstotkov, so se zvišale plače samo 50 do 60 odstotkov. Med kmetijskimi delavci vlada, kakor soglasno govore vsa poročila, izrazita socialna beda. Zaradi nezadostne prehrane je zdravstveno stanje revnejših slojev slabo. Bivši predsednik egiptске zbornice je nedavno izjavil, da bo izšel Egipt iz sedanjega vojne obubožan. Tudi ni prikrival svoje skrbi, kaj bo z delavci v oboroževalni industriji, ko se vojna neha.

Vlaganje davčnih napovedi

Davčna uprava za mesto Ljubljana razglaša:

I. Napoved za odmero redne pridobnine in posebnega davčnega dodatka

A. Redna pridobnina.

Vsa podjetja, poslovanja (trgovska, industrijska in obrtna) in vsi samostojni poklici, ki so zavezani pridobnini, so dolžni zaradi odmere pridobnine, katere osnovo določajo davčni odbori za leto 1944, vložiti v roku od 2. januarja do 31. januarja 1944. leta napovedi o čistem dohodku, doseženem v poslovnem davčnem letu 1944 predidocem letu.

Napoved se mora vložiti za vsak objekt in prav tako za vsako vrsto poslovanja posebej. Na primer: Če trgovec vodi svojo trgovino v centrali in filijali, mora vložiti eno napoved za centralo, a drugo za filijalo (podružnico). Če se krojač bavi tudi s prodajanjem gotovih oblačil, tedaj mora vložiti posebej napoved dohodkov od obrta in posebej dohodkov od prodaje gotovih oblačil.

Napoved morajo vložiti tudi one osebe, ki so po čl. 46. zakona oproščene plačanja tega davka.

Napovedi ni treba vložiti onim davčnim zavezancem, ki plačajo pridobnino po stalni postavki iz čl. 59. zakona o neposrednih davkih, kakor tudi ne oni, ki jim osnovo pridobnine ne določajo davčni odbori.

Davčna podlaga je: enoletni čisti dohodek podjetja poslovanja, poslovanice in poklica, dosežen v preteklem poslovnem letu pred davčnim letom. Čisti dohodek je: bruto-dohodek, zmanjšan za izdatke, ki so potrebni za izvrševanje podjetja, poslovanja ali poklica (čl. 54. zakona).

Izdatki, ki niso v zvezi s poslovanjem, se od bruto-dohodka ne morejo odbiti (čl. 55. zakona).

Koristno je za same davčne zavezance, če napovedi priložijo potrebna dokazila, posebno začetni in zaključni inventar, oziroma račun bilance in račun zgube in dobička, korespondenco in podobno, ako vodijo redne trgovske knjige; nadalje potrčila državnih in samoupravnih oblasti, bank in zavodov ter vse drugo, s čimer bi mogli polnolejavno dokazovati točnost prijavljenih podatkov.

Obrtniki naj v napovedi izjavijo, če se morda istočasno ne pečajo tudi s prodajanjem gotovega nakupljivega blaga, če morda uporabljajo stroje na pogon, in koliko pomočnikov zaposlujejo v svoji obrti. Napovedi po tem pozivu niso dolžni vložiti mali obrtniki, ki so zavezani pridobnini po stalni postavki (po tablici iz čl. 59.). Dolžni so pa, da do 31. januarja vsakega leta prijavijo število zaposlenih pomočnikov.

Podjetniki, ki delajo v akordu, morajo to v napovedi navesti.

Po čl. 6. zakona o davku na samce morajo davčni zavezanci pridobnine navesti v svoji napovedi, če so samski, vdovci brez otrok, oziroma ločeni, in koliko so stari. Družabniki posameznih podjetij, v kolikor so zavezani davku na samce, morajo v napovedi navesti tudi delež, ki z njim v podjetju sodelujejo.

B. Napoved za odmero posebnega davčnega dodatka po čl. 59./II zakona o neposrednih davkih

Vsi davčni zavezanci pridobnine, ki so razen pridobnini zavezani tudi plačanju posebnega davčnega dodatka po čl. 59./II zakona o neposrednih davkih, morajo v davčni napovedi pridobnine in sicer v posebnih, za to določenih rubrikah, napovedati tudi skupni brutopromet, opravljen v poslovnem letu pred davčnim letom.

V smislu omenjenega zakonskega predpisa so zavezanci plačanju posebnega davčnega dodatka:

a) ona industrijska podjetja, ki svoje blago prodajajo neposredno potrošnikom po svojih podružnicah, prodajalnicah in komisionarskih skladiščih, ali pa preko tretjih fizičnih ali pravnih oseb;

b) ona trgovska, ki imajo poleg glavne poslovnice še podružnice (prodajalne) za prodajo blaga neposredno potrošnikom;

c) vse veleblagovnice (magacini), t. j. ona podjetja, ki prodajajo neposredno potrošnikom mnogovrstno blago, ki po svoji naravi spada v razne izdelovalne in trgovinske panoge.

Vsa ta podjetja so pod navedenimi pogoji zavezana posebnemu davčnemu dodatku, če in kadar njihov celotni bruto-promet, opravljen v poslovnem letu pred davčnim letom, preseže Lit 380.000.— Pod celotnim prometom je treba razumeti ne le promet, opravljen s potrošniki, ampak tudi ves ostali promet, opravljen v tuzemstvu in inozemstvu, in to kakor oni, ki ga je opravilo podjetje samo (centrala), tako tudi oni, opravljen od vseh njegovih podružnic (prodajalnic).

C) Kdor ne vložil napovedi v roku, ki je odrejen v tem pozivu, bo plačal za kazen 3% odmerjenega osnovnega davka in posebnega davčnega dodatka, a 10%, če napovedi niti na osebni pismeni poziv ne bi vložil v roku osmih dni. Ta kazen se odmeri

tudi v primeru, ako davčni zavezanec ne prijavi podatke za odmero prispevka za Narodni sanitetski fond.

Oni davčni zavezanci, ki prodajajo kozmetična sredstva, morajo v svoji napovedi navesti tudi znesek, ki odpade od celotnega opravljenega bruto prometa na promet s kozmetičnimi sredstvi, da bi se mogla izvršiti odmera doklade za Narodni sanitetni fond.

II. Napoved za odmero davka na poslovni promet pavšalcev

V istem, zgoraj naznačenem roku so dolžni intelektualci, davčni zavezanci splošnega prometnega davka, ki njihov skupni letni promet po oceni davčnega odbora za preteklo leto pred davčnim letom, ni znašal več kot Lit 114.000.—, in ostali zavezanci splošnega davka kakor tudi skupnega davka na poslovni promet, ki njihov skupni letni promet po oceni davčnega odbora za preteklo leto pred davčnim letom ni znašal več kot Lit 190.000.—, vložiti skupaj z davčnimi napovedmi pridobnine tudi posebne napovedi o poslovnem prometu, opravljenem v preteklem letu.

Kakor davčne napovedi za pridobnino, tako se tudi te napovedi vlagajo za vsako poslovanje in vsako poslovnico posebej.

Davčna podlaga davka na poslovni promet je vrednost opravljenega prometa s stvarmi in uslugami. V podlago se računa tudi oni promet, ki je opravljen brez plačila in sicer, kadar se vrši s prenosom iz lastnega podjetja za osebno in domačo porabo.

Od podlage za plačanje tega davka se ne smejo odbiti postranski stroški (ambalažni, zavarovalni, prevozniki stroški, obresti itd.), odbijajo se pa državne in samoupravne trošarinske davjatve.

Promet, ki je zavezan skupnemu davku, se mora v napovedi prijaviti posebej za vsako davčno tarifno postavko.

Ta promet naj prijavi porazdeljeno po vrstah blaga, ki je zavezano temu davku.

Opozarjajo se davčni zavezanci, da napovedi za prometni davek vložijo pravočasno, ker morajo sicer oni, ki tega ne store, plačati kazni iz čl. 137 zakona o neposrednih davkih.

Davčne prijave pridobnine kakor tudi splošnega in skupnega davka na poslovni promet izpolnjujejo in vlagajo:

1. lastnik poslovnice ali podjetja, oziroma oseba, za katere račun se poslovanje vrši;
2. v primeru zakupa zakupnik;
3. za maloletne njihovi stariši, oziroma varuhi;
4. za mase njihovih zastopniki;
5. ce je podjetje v posesti več oseb, potem te vse skupaj.

Napoved vložil lahko tudi druga oseba po posebnem ali splošnem polnomočju davčnega zavezanca.

Ce davčni zavezanec namenoma, da bi se izognil plačanju davka, da v davčni napovedi pridobnine oziroma davka na poslovni promet neresnične izjave, ki bi zaradi njih mogla nastati popolna ali delna davčna prikradba, oziroma, ako utaji kak vir dohodkov ali del premoženja, ki je njegov dohodek zavezan davku, odgovarja za utajbo v smislu čl. 142 zakona o neposrednih davkih.

Napoved se mora vložiti osebno ali po pošti pri oni občini ali davčni upravi, na katere teritoriju se nahaja poslovnica.

Ce je davčni zavezanec nepismen, ali pa ne zna izpolniti napovedi, lahko da napoved na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi.

Obrazec davčne napovedi se dobi pri podpisani Davčni upravi za ceno Lit 2.— po kosu.

Razvoj industrije v Argentini

Po poročilih D. A. Z. smo opisali, kako je Argentina doživela važno spremembo v svojem gospodarskem življenju, ko se je iz dolžniška spremenila v upnika, ker so bili letošnji presežki njenega izvoza doseženi predvsem zaradi razvoja domače industrije. Kakor v nekatere sosedne dežele, tako je bila tudi pri izvozu v Južno Afriko industrijska proizvodnja že na prvem mestu.

V Argentini, ki je veljala za izrazito agrarno deželo, se je razvijala industrija takole: Vrednost industrijske proizvodnje je lani dosegla okrog 7 milijard pesosov, kar je za 1.95 milijarde več kakor prejšnje leto. Količinski obseg industrijske proizvodnje se je od začetka vojne povečal za 55%, pri čemer pa ni bilo pomembnejših sprememb pri kmetijski proizvodnji. Vrednost kmetijske proizvodnje je bila leta 1935. okrog 2900. milijonov, leta 1939, okrog 3100 milijonov, naslednje leto 2900, lani pa 3500 milijonov. V agrarni Argentini je bila torej lani vrednost industrijske proizvodnje za 100% večja od agrarne. Argentinska centralna banka, ki je objavila te podatke, pa je tudi navedla, da so bile v trgovini na debelo velike razlike pri indeksu industrijske in kmetijske proizvodnje. L. 1940. je bilo pri indeksu kmetijske proizvodnje povprečje 86, naslednje leto 74, lani okrog 81, indeks industrijske proizvodnje pa se je dvignil od 134 l. 1940. na 144 leta 1941. ter lani na 206.

Kakor navaja »Union Industria Argentina«, je bilo v industrijskih obratih l. 1937. okrog 643.000, lani pa že nad 730.000 delavcev in vrednost predelanih in uporabljeneh surovin se je v dveh letih zvišala od 0.94 na 1.25 milijarde. Od tega je prišlo na živilsko industrijo 35%, na tekstilno 15%, na strojno 8%, na kovinsko 7%, na električno 5%, na kemično 4%, na usnarsko, steklarsko, keramično in rudarsko po 2%, na papirno pa 1%. Zaradi razvoja industrije je postal uvoz raznih proizvodov nepotreben in vrednost izvoženih argentinskih izdelkov in polizdelkov se je od l. 1941. do 1942. dvignila od 120 na 233 milijonov.

Argentinska industrija uporablja predvsem surovine, ki so v deželi na razpolago, potreben pa bi bil za njen razvoj tudi uvoz nekaterih surovin, ker se je baš v zadnjih letih izkazalo, da je uvažanje raznih industrijskih izdelkov in polizdelkov predrago. Industrializacija Argentine je projektirana na široki podlagi, izvedbo načrtov pa ne ovira samo pomanjkanje tonaže, temveč tudi politični razlogi, po katerih se ravna dobavitelj industrijskih surovin in strojev. Iz USA in Anglije Argentina ne more dobiti surovin in naprav, ki jih potrebuje za razvoj svoje industrije. Dokler bo n. pr. Argentina odvisna od dobav iz Severne Amerike in Anglije, ni mogoče misliti na to, da bi mogla izkoristiti svoja ležišča premoga. Podobno je tudi pri razvoju drugih industrijskih panog.

Zaradi takih ovir se v gospodarskem življenju Argentine oglašajo skeptiki, ki menijo, da so načrti močne industrializacije tvegani in škodljivi, češ da se mlada argentinska industrija po vojni ne bo mogla meriti na svetovnem trgu s staro in močno konkurenco ter da sploh še ni upanja, da bi v doglednem času prišlo do svobodne izmenjave blaga.

Dobrodošle slabe letine v Braziliji

Od petih milijonov kavoveev, ki jih raste na vsej zemeljski površini, pride skoraj polovica na Brazilijo, od tega pa spet polovica na Sao Paulo, ki je v braziljski državni zvezi najbolj obljubena in najbolj zemirna dežela. Preobilni pridelok kave je središče in žarišče gospodarskega in političnega življenja Brazilije in sposobnosti zveznih in deželnih vlad se merijo in presojujejo po reševanju težkega problema vnovčevanja kavinega pridelka.

»Das Reich« navaja, da je bilo predvojno letno povprečje pridelka kave v Braziliji 12 do 13 milijonov metrskih stotov. Velikih presežkov tega pridelka tudi pred sedanjo vojno ni bilo mogoče sprati

vitji v inozemstvo in od leta 1931. do 1942. so uničili okrog 46 milijonov metrskih stotov kave, da bi za ostale količine na svetovnem trgu dosegli primerne cene. Od vrednosti vsega braziljskega izvoza je prišlo leta 1939. na kavo še vedno okrog 40 odstotkov.

Pred vojno je prevzemala Evropa 43 odstotkov svetovnega izvoza kave, ko pa je izbruhnila vojna, je bil braziljski uvoz kave omejen na Švico, Švedsko, Spanijo in Portugalsko, ki so prevzemale največ eno osmino evropskega uvoza kave, ter na Anglijo, ki je dobivala letno iz Brazilije komaj kakih 150 tisoč metrskih stotov kave. Med južno- in srednje-ameriškimi izvozniki kave je nastalo brezobzirno tekmovanje za izvoz kave v Združene države Severne Amerike. Da bi se preprečili porazni vplivi tega tekmovanja na cene, je prišlo po prizadevanju Brazilije v jeseni leta 1940. do panameriške pogodbe o izvozu kave v Združene države. Letni izvoz v Združene države je določen na 9.5 milijona metrskih stotov in po dogovorjenih cenah je bil ta izvoz sorazmerno porazdeljen med izvozniki, ki so sklenili pogodbo. Delež Brazilije pri letnem izvozu v Združene države je 5.5 milijona metrskih stotov, kar pa seveda daleč zaostaja za nekdanjimi običajnimi količinami izvoza.

Skromne koristi te izvozne pogodbe so se po vstopu Združenih držav v vojno močno skrčile, ker je tudi v ameriških vodah nastalo pomanjkanje tonaže. Že od pridelka leta 1941./42 niso mogli poslati v Združene države 1.6 milijona metrskih stotov, kar je več ko ena četrtina dogovorjenega izvoza. Združene države sicer zatrjujejo, da bodo do konca vojne prevzemale in plačevale letnih 5.5 milijona metrskih stotov kave iz Brazilije, a Braziliji s tem zagotovilom ni dosti pomagano, ker ve, da bodo stare zaloge kave prej ko slej obremenile tržišče, da bo treba pridelovanje močno omejiti.

V takih težavah in skrbeh so Braziliji slabe letine dobrodošle. Ko so morali obvezno oddajo kave za uničenje zaradi razbremenitve tržišča že zvišati od 25 odstotkov na 35 odstotkov letnega pridelka, je bil pridelok leta 1941. zaradi prehude vročine razmeroma pičel in to se je ponovilo še v večji meri tudi naslednje leto. Po dveh letih izredno hude suše pa so bile letos noči nenavadno hladne, kar je še bolj kakor suša škodovalo pridelku kave. Tako so tri slabe letine kar po vrsti precej zmanjšale nevarnost, da bi se spet nakopičile velike zaloge kave, za katere ni mogoče dobiti odjemalcev. V deželah Sao Paulo in Parana, kjer pridelujejo največ kave, so vse tri slabe letine najbolj poznajo in saopaulski plantažniki so se že oglašili s predlogom, naj bi se dosedanja obvezna oddaja pridelka začasno ustavila, ker so slabe letine same reducirale proizvodnjo. Vlada je sicer prepričana, da tržišča še niso dovolj razbremenjena, iz notranje-političnih razlogov pa bo želji plantažnikov najbrž ustregla.

Nikelj

International Nickel Company je izdala za leto 1943. svoje poslovno poročilo, ki pa ni posebno jasno. Poročilo pravi, da marsikatero težavo ovirajo izvedbo produkcijskega načrta, po katerem naj bi se proizvodnja zvišala za 2000 liber na 25.000 ton. Zaenkrat je dosegla proizvodnja niklja svoj višek. Vse investicije se financirajo z lastnimi sredstvi. Za lani je bilo v ta namen določenih 12 milijonov dolarjev. Poročilo pravi, da se mora poraba starega niklja povečati in zato je zbiranje starega niklja potrebno. Novi rudniki niklja naj bi omogočili za 10 do 20 % večjo proizvodnjo niklja. Ameriški strokovnjaki pa o tem dvomijo, ker ima ruda na Kubi zelo malo čistega niklja, stroški koncentracije pa so zelo veliki.

Pomanjkanje papirja v USA

Severna Amerika je bila v začetku vojne popolnoma prepričana, da njen tisk od vojnih posledic in stisk ne bo prizadet. Tudi strokovnjaki so bili o tem prepričani, ker so se zanašali na ogromne lesne rezerve Unije in Kanade ter na veliko produktivnost severno-ameriške in kanadske industrije staničnine in papirja. Na to produktivnost so se zanašali tudi po letu 1940, ko je bil preprečen uvoz staničnine iz severnih evropskih dežel, ki je prej znašal okrog 1.4 milijarde ton na leto.

Ko so uvedli v Združenih državah splošno vojaško dolžnost in ko je vojna industrija zaradi boljših socialnih pogojev pritegnila velike množice delavstva tudi v škodo in okrnitev ameriškega lesnega gospodarstva, je ta optimizem propadel. »Das Reich« navaja, da so Združene države pred vojno uvažale iz Kanade na delo okrog 600.000 ton staničnine. Med vojno se je ta uvoz zvišal na 1.3 milijona ton, kar pa letos ni moglo več nadomestiti preprečenega evropskega uvoza. Potrošnja staničnine se je od leta 1940, do leta 1942, dvignila od 9.5 na 11.1 milijona ton, ker so namesto lesenih zabojev začeli uporabljati ovojni papir in škatle iz lepenke, če pa bi hoteli naglo predelati za proizvodnjo papirja določeni les, bi potrebovali najmanj 20.000 delavcev. Ker ni domačih delavcev, skušajo za to delo uporabljati vojne ujetnike, med katerimi pa ne bo dovolj niti drvarjev, kaj šele za delo v lesni in papirni industriji.

Upanje, da bo sosedna Kanada preprečila veliko pomanjkanje papirja, se je izjalovilo. V tej redko naseljeni deželi je vojna industrija še bolj kakor v USA izčrpala vse rezerve delovnih moči. Zaradi pomanjkanja delavcev je sečnja v kanadskih gozdovih nazadovala za več milijonov kubičnih metrov in prihodnje leto bo kanadska proizvodnja časopisnega papirja prikrajšana za poslednji milijon ton. V USA so letos potrošnja ča-

sopisnega papirja omejili za 15%, znašala pa je vedno še okrog 3.5 milijona ton. K tej potrošnji je prispevala Kanada 2.5 milijona ton, domača proizvodnja 800.000 ton, stare zaloge pa 200.000 ton. Zaradi močno reducirane kanadskega prispevka je prihodnje leto veliko pomanjkanje neizogibno.

Tisk v Združenih državah se bo moral l. 1944, zadovoljiti s polovico svoje potrošnje papirja v mirni dobi. Za letos poleti so izšle razne naredbe, da bi se preprečilo kopičenje papirja pri posameznih podjetjih. Nekatera časopisna podjetja so naklade svojih listov že letos reducirale, da ne bi bilo treba zmanjšati obsega izdaj, druga pa so reducirala pri svojih listih inseratni del, da poročevalski in uredniški del ne bi bil pri prostoru prikrajšan. Vsi taki in podobni ukrepi izdajateljev, urednikov in upravnikov ameriških listov pa ne bodo zadostovali, ker se bo morala potrošnja časopisnega papirja zmanjšati ne samo kakor doslej za 15 odstotkov, temveč za 50 odstotkov. Taka redukcija potrošnje pomeni popolno preureditev severno-ameriškega časopisja, ki izhaja v velikih formatih ter doslej ni poznalo prav nobenega varčevanja s papirjem.

Indeksne mezde na Finskem

Na Finskem razpravljajo o regulaciji mezd in plač. Doslej so mezde določali na ta način, da so ustrezale zvišanju življenjskih potrebščin za 70%, zdaj pa zahtevajo zastopniki nameščencev in delavcev, naj se mezde in plače popolnoma prilagodijo indeksu življenjskih potrebščin. Če vzamemo 100 za leto 1938, potem znaša zdaj indeks cen pri uvoznem blagu 409, pri izvoznem pa 304.

PRIPOROČA SE:
GOSTILNA MRAK
FRANJO IN SLAVA
TOMŠIČ
LJUBLJANA, RIMSKA CESTA
Tel. 44-30.

Anton Novak
trgovina in gostilna

Ljubljana - Litijska 1
Štepanja vas

Boželj
Ljubljana, Tavčarjeva 2

že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova 3
Telefon št. 22-72.

Blagoslovljeno in srečno
Novo leto
želi svojim cenj. odjemalcem
MANUFATURA
„PRI ZVONU“
I. Strojanshek
Ljubljana, Pred škofijo 21

Denarništvo in zavarovalstvo

Povečanje prometa madžarske Poštne hranilnice

V prvih 9 mesecih 1943 se je število hranilnih knjižic madžarske Poštne hranilnice povečalo za 3% in doseglo število 737.000. Vplačila v poštno-čerkovnem prometu so se v primeri z l. 1938, zvišala za 50%, brezgotovinski plačilni promet pa za 36%. V čerkovnem prometu so se vplačila povečala v istem razdobju za 168 odstotkov. Od 1. januarja 1944 dalje bo Poštna hranilnica tudi nakazovala prihranke vseh v Nemčiji zaposlenih madžarskih delavcev.

Madžarsko pšenično posojilo

Novo madžarsko notranje posojilo, čigar obveznice se glase na pšenico, ker bo za glavnicu in obresti veljala dnevna cena pšenice, je že zagotovljeno. Posojilo bo znašalo 200 milijonov pengő. Od tega prevzamejo glavne banke Budimpešte 140 milijonov, zveza denarnih zavodov 30 milijonov, ostanek pa socialno-zavarovani zavodi in razne organizacije. Podpisovanje novega notranjega posojila bo zaključeno konec januarja 1944.

Slovaško finančno ministrstvo je sedaj odobrilo sklepe glavnih skupščin Češke industrijske banke in Živnostenske banke, da ta prevzame na podlagi vladnega sklepa Češko industrijsko banko.

Romunska narodna banka je znova opozorila vse trgovske firme, da je po veljavnih predpisih prepovedano plačila ali predjume izplačevati inozemskim firmam brez dovoljenja Romunske narodne banke. Kršitve te prepovedi se bodo kaznovala z odtegnitvijo pravice izvažati ali uvažati ter z denarno globo v višini 20.000 do dva milijona lejev.

Gospodarske vesti

Da bo mogla nemška industrija izvesti razširjeni oboroževalni program, je drž. urad za električno gospodarstvo s takojšnjo veljavnostjo odredil, da morajo industrijski in obrtni obrati z manj ko 10.000 kWh mesečne porabe v decembru 1943, januarju in februarju 1944 zmanjšati potrošnjo električnega toka za 10%.

Letošnja bolgarska tobačna žetev se cenil na 80.000 t, proti lanskim 61.740 tonam. Prodaja tobaka iz l. 1943, je že končana in začele so se že priprave za nakup prihodnje tobačne žetve. S tobakom zasajena površina je bila s sklepom ministrskega sveta zmanjšana za 19.133 ha na 102.500 ha.

Svedsko-madžarska pogajanja so bila prejšnji teden v Stockholmu. Na podlagi teh pogajanj se je sedanja trgovinska pogodba podaljšala do konca marca 1944 v skoraj čisto istem obsegu ko dosedaj.

V Romuniji so se v novembru zvišale cene samo za stavbeni les in jedilno olje. Zaradi tega se je življenjski indeks povečal le za 1.33%. V primeri z januarjem 1943 pa se je dvignil za 26%.

Polovica letošnje romunske žetve je že prodana, kakor sporoča romunsko ministrstvo za kmetijstvo in oskrbo. Zito sta pokupila vojska in civilno prebivalstvo. Ni pa tu všteto žito, ki ga bo Romunija izvozila na podlagi veljavnih trgovinskih pogodb.

Turška vlada je omejila prodajo in potrošnjo mesa ter nekaterih drugih predmetov, in sicer predvsem v Carigradu, Ankari in Izmiru.

Izredni oboroževalni kredit v višini 150 milijonov turških funtov je zahtevala turška vlada od parlamenta. S tem bodo narasli izredni vojaški krediti v letošnjem letu že na 400 milijonov turških funtov.

Opolnomočenec za kavčuk v Angliji je izjavil, da je položaj Anglije glede oskrbe s kavčukom zelo resen, ker sintetični kavčuk ne more popolnoma nadomestiti naravnega, slednji pa se bo iz Amerike le težko dobil.

Med japonsko kontrolno ustanovo in zastopniki japonske industrije je bil dosežen sporazum o načinu izplačevanja dividend. Zaradi naraščajočega povpraševanja po sredstvih za finansiranje in zaradi omejitve naraščanja kupne moči, se dividende ne bodo več izplačevale v gotovini, temveč nakazovale na depozitne konte bank, s katerimi so delničarji v poslovnih stikih.

Roosevelt je naročil vojnemu ministru Stimsonu, da takoj prevzame nadzorstvo nad ameriškim železnice, če bi se železnice odločili za stavko, ki bi zelo škodovala ameriški oborožitvi.

Z novim letom bodo ameriški dnevniki, revije in listi omejili svoj obseg za eno četrtino, ker tudi v USA primanjkuje papirja.

Maksimalne cene za švicarske ure je odredil urad za kontrolo cen v USA. Švicarske ure, ki so se doslej prodajale po 39 dolarjev, se smejo v bodoče prodajati za največ 17 dolarjev. Cenene moške ure bodo izgubile 8.50, ženske pa do 18.50 dolarja pri uri.

Urad za nadzorstvo cen v USA je pristal na zvišanje cene premoga za povprečno 63 centov za tono. Urad se je s tem vdal zahtevam lastnikov premogovnikov, ki so zahtevali zaradi zvišanja mezd tudi zvišanje cen premoga.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli v teh težkih dneh ob izgubi našega nenadomestljivega ljubega soproga, zlatega ateka, brata, svaka in strica, gospoda

KARLA PRELOGA

veletrgovca in posestnika

se zahvaljujemo vsem in vsakemu, ki so nam ob tej priliki izkazali svoje pismeno ali ustmeno sožalje, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti, ter jim izrekamo našo najglobokejšo

ZAHVALO

Globoko žalujoči
Ela Prelog in sinova.

Žalna maša zadušnica se bo brala v torek 4. januarja 1944 v stolni cerkvi Sv. Nikolaja ob 7 uri.

Ljubljana, dne 30. decembra 1943.

HRVATSKA DEŽELNA BANKA D. D., podružnica Ljubljana
CENTRALA V ZAGREBU

Podružnice: Beograd, Crikvenica, Karlovac, Ujvidek, Osijek, Sušak, Zemun — Delniška glavica: Ku 100.000.000.—. Rezerve cca: Kn 30.000.000.—
izvršuje vse bančne posle najkulantneje!

FELIX URBANC • MARIJIN TRG

„SERVIS BIRO“

LJUBLJANA - SELENBURGOVA ULICA ŠT. 4

IVAN JAX I SINTOVARNIŠKA ZALOGA ŠIVALNIH, PISALNIH IN PLETILNIH STROJEV TER KOLES
LJUBLJANA - TYRŠEVA CESTA 36**Kavarna Prešeren**

LJUBLJANA, MARIJIN TRG

OKVIRJEizdeluje specialist
Wolfova 4**KLEIN****Karel Kavka**

stavbenik in tesarski mojster

TELEFON 20-50

LJUBLJANA
ŽIBERTOVA ULICA 11

Ljubljana

Gradišče

tovarna bonbonov in peciva

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Trgovina z železnino

LJUBLJANA

NA DROBNO

NA DEBELO

B. Kolb & Predalič

sportna trgovina

Ljubljana, Kongresni trg

A. KANC

DROGERIJA

LJUBLJANA - ŽIDOVSKA ULICA

ŠPECIALNA TRGOVINA
OTROŠKIH POTREBŠČIN*iciban***A. ENGELMAN**

LJUBLJANA, Tavčarjeva 3

OPREME ZA NOVOROJENČKE * OTROŠKA KONFEKCIJA
PLAŠČKI * IGRAČE * ZIBELKE * POSTELJICE * VOZIČKI
DARILA ZA NOVOROJENČKE * PLETI * VOLNENA PREGRIJALA**Franc Pavlin**

moda

galanterija

Ljubljana, Kongresni trg

TRIGLAVINDUSTRIJA
PERILA**LJUBLJANA**

Priporoča se:

Gostilna Svetič Ljubljana
Gerbičeva ulica 7

Srečno novo leto 1944

želi

**Philips Radio
D. Zrimšek****LJUBLJANA**

Ulica 3. maja Tel. 34-60

PRIPOROČA SE

BIFE IN TRAFIKA**UKMAR MIRKO**

VEGOVA ULICA 2

LJUBLJANASREČNO IN VESELO
NOVO LETO

1944

LEGATŠPECERIJA
DELIKATESE
ZAJTRKOVALNICA**LJUBLJANA**

MIKLOŠIČEVA C. 28

VINKO PAJK

LJUBLJANA - KOLODVORSKA ULICA 28

Bežek & Šušteršič, trgovina s kurivom
Ljubljana, Janševa ulicaGostilna Rokodelski dom
LJUBLJANA**Kartonaža ALOJZIJ MROVLJE**

LJUBLJANA, Emonska cesta 2

Frida Rebolj

gostilna

Ljubljana, Ambrožev trg 9

Spedicija transportno
in paketno podjetje**Paketošped**Ljubljana, Kolodvorska ul. 41
Telefon 33-03**Everest**želi vsem svojim cenjenim strankam veliko sreče
v novem letu 1944

Priporoča se:

Gostilna Žičkar Jerica

Ljubljana - Pr. šernova ulica

Debec J.

gostilna Resljev hram

Ljubljana, Slomškova ulica

Svetlobna telesa, električne stroje in aparate,
elektroinstalacijski material, tehnične predmete
Vam najugodnejše nudi tvrdka**Slavo Kolar**

LASTNIK: MILAN KOLAR

Ljubljana, Bleiweisova c. 25a / Tel. 24-68

Kristal d. d.

tovarna ogledal

LJUBLJANA (centrum)

Spec. delavnica
za vsakovrstno
obdelavo in orna-
mentacijo stekla.Zasteklevanje
stavb, izložb, no-
tranje opreme**GOSTILNA****NOVISVET**

GOSPOSVETSKA C. 14

DOBRA KUHINJA

* IZBORNA VINA

* CENE ZMERNE

F. & I. Goričar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

● priporoča razno manufakturno blago ●

IVAN JELAČIN • LJUBLJANA

veletrgovina s kolonialnim in špecerijskim blagom

želi svojim gg. odjemalcem srečno Novo leto!

SREČNO NOVO LETO 1944

P. Magdič

MODNA TRGOVINA

LJUBLJANA, ULICA 3. MAJA

SvetlaElektrotehnične
potrebščine
Ljubljana, Mestni trg 25

SREČNO NOVO LETO 1944

G. ČADEŽ

LJUBLJANA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1944

ŽELI VSEM SVOJIM CENJ. GOSTOM

Gostilna Živec

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 17

Dovžan IvanLJUBLJANA
GALETOVA ULICA 4
Telefon 45-42**Kocutar Anica**

TRGOVINA S ČEVLJI

LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 14

SREČNO NOVO LETO 1944!

ROBERT GOLI

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL.

Priporoča se

Restavracija
Grand hotel**Union**

Ljubljana

Ivan Rozina

BARVE IN LAKI

LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 14

SREČNO NOVO LETO 1944

ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

Leopold Maher

MODNA TRGOVINA

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA

»TOTRA« družba z o. z.

TOVARNA TRAKOV V LJUBLJANI

Izdeluje trakove za čevlje,
vrvice za ribiče, pramena itd.

PRIPOROČA SE:

Mirko Krašnja

KRZMARSTVO

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA 1

Fr. P. Zajec

diplomiran optik

Ljubljana

Ulica 3. maja

Prehod Nebotičnika

SREČNO NOVO LETO 1944

želi

Joško Olup - mlajši

LJUBLJANA, STARI TRG

A. Šinkovec nasl. K. Soss

MODNA TRGOVINA ZA DAME IN GOSPODE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL.

Modna trgovina

T. EGER

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 2

Boris V. Simandlspecialna mehanična delavnica za pisalne, računske,
knjigovodstvene stroje in registrirne blagajne

LJUBLJANA, DVOŘAKOVA ULICA 3

Telefon 24-07

Priporoča se

M STELEtrgovina z južnim in domačim sadjem, zelenjavo
in deželnimi pridelki na debelo

Ljubljana

Mg. Ph. Deu - Klanjšček

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA CESTA

Telefon 39-20

SREČNO NOVO LETO 1944

J. Wagner - Šolar

PRODAJA ČEVLJEV

LJUBLJANA, PRED ŠKOFIJO 9

Josip Urch

TRGOVINA Z VINOM IN ŽGANJEM

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 33
(JAVNA SKLADIŠČA) TELEFON 29-66**VITAMIN**TVORNICA
SADNIH SOKOV
IN MARMELAD

LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO 1944

F. & M. Rozman

PLETENINE

LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 5

Stražisar Avgust

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 2

Telefon 40-60

SREČNO NOVO LETO 1944

T. Marinko

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

LJUBLJANA, PRISOJNA ULICA

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim spoštovanim odjemalcem in prijateljem

tvrdka ANT. KRISPER Coloniale, Ljubljana

Srečno Novo leto Akcijska družba za kemično industrijo, Ljubljana

želi vsem svojim odjemalcem

SREČNO NOVO LETO 1944!

FRANC OGRINC

LIVARNA

LJUBLJANA VII — JERNEJEVA ULICA

Brivski in damski česalni salon

GJUD ALEKSANDER

Ljubljana, Kongresni trg 6

Peter Podboršek

VELETRGOVINA Z VINOM

LJUBLJANA — ŠIŠKA

TEKSTILNA TOVARNA ZA PLIŠE

F. EIFLER

LJUBLJANA, TYRŠEVA ULICA 75

Srečno Novo leto

želi vsem cenj. gostom in prijateljem

Metka in Joško
HUBAD
gost. v Ljubljani

Jvan Oblak

TRGOVINA IN GOSTILNA

LJUBLJANA, GLIŠKA ULICA 3

Papiroteka

družba z o. z.

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 12 (dvorišče)

SREČNO NOVO LETO 1944!

Franc Urek

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA, HOTIMIROVA 13

Priporoča se:

Gostilna „Sodček“

JURLIČ JOSIPINA

LJUBLJANA, HRENOVA UL. 24

GRADBENO PODJETJE

ŠVER & KOSI

družba z o. z.

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA

TELEFON 49-73

Priporoča se:

Gostilna Franc Volkar

poslovodkinja Kristina Novak

LJUBLJANA, Poljanska cesta

Staroznana slaščičarna **TEREZIJA NOVOTNY**

želi svojim cenjenim odjemalcem

SREČNO NOVO LETO

in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

„Železnina Koutny“

černe Jože

LJUBLJANA, CELOVŠKA 59

URE — JUVELI — ZLATNINA — SREBRNINA

A. S. LOGAR

LJUBLJANA, PRED ŠKOFIJO 15

Telefon 44-32

DOMAČA LANENA INDUSTRIJA

PLATNO d. z. o. z.

PREJ SIEGEL IN DRUG D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Zdravo in srečno

1944

želi vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem

RADIOVAL

Ljubljana, Dalmatinova 13

IVAN JAVORNIK
MESARIJA IN IZDELOVALNICA
VSAKOVRSNIH MESNIH IZDELKOV
IN SVEŽEGA SUHEGA MESA
LASTNA MODERNA HLADILNICA
LJUBLJANA
DOMOBRAVSKA CESTA 7
IN WOLFOVA ULICA 12.

Prva jugosl. tovarna
za diaslad, slad in kvas
RUDOLF ZALOKER

Ljubljana—Vič

Pogačnik Ana

TRGOVINA IN
DELAVNICA
OPTIČNIH
PREDMETOV

LJUBLJANA, Pod Trančo 1

Priporoča se:

Florjančič Angela

gostilna

Ljubljana, Vodnikova 257

**SREČNO
NOVO LETO 1944**

Šifrer Matija

KNJIGOVEZNICA

LJUBLJANA

VEGOVA ULICA ŠT. 6

Elza Lenščak

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana

Poljanska cesta št. 73

Premerl Franc

trgovina z delikatesami,
sadjem, špicerijo
in kolonialnim blagom

Ljubljana

Jernej Jelenič

kisarna pri Majarončku

Ljubljana, Šlajmerjeva 1

Telefon 25-78

Priporoča se

manufakturna veletrgovina

F. HREHORIČ, LJUBLJANA

Bleiweisova cesta 28

Srečno novo leto 1944 želi

Konfekcija F. LUKIČ

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 9

Srečno in blagoslovljeno
Novo leto

želi

VINARNA »DRAMA«
A. J. Sotelšek, Ljubljana
Gradišče št. 10

KOŽUHOVINA

Velika zaloga krznene konfekcije

Sprejemamo vseh vrst popravila in prirojanje po najnovejših modelih

JOSIP DOLENC, krznar
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 19

TELEFON ŠTEV. 22-62

Priporoča se:

Pečar Anton

GOSTILNA

LJUBLJANA, KREKOVA 17

Gabrijela Hert

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana, Vodnikova 175

Sebenik Lovro

tvornica likerjev, rastlinska destilacija, kuhanje žganja in sadnih sokov, proizvodnja Vermouth vina in zaloga Bermet vina

Ljubljana, Šmartinska 24

Stanko Bidovec

„Stabil“ železnina

LJUBLJANA, Celovška cesta 72. Tel. 46-30

Kupuje po najvišjih cenah staro železo in druge kovine

PAPIRNICA

DARINKA VDOVIČ

LJUBLJANA, Gradišče 4

M. Bogataj nasl. Bernik Marija

Ljubljana, Stari trg št. 14

Trgovina s klobuki Sprejemajo se popravila

Priporoča se:

Gostilna Lozič Vinko

LJUBLJANA VII

Janševa 3

Priporoča se

GOLJAR TEREZIJA
gostilna

Ljubljana

Celovška cesta št. 279

B. Pevec

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA VII
MEDVEDOVA 12

Telefon 45-88

P
C. IRNAT

LJUBLJANA

Tyrševa 18 - Sv. Petra 24

Telefon 36-58 Telefon 36-57

Vertnik Rudolf

PARNA PEKARNA

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 97

Priporoča se:

PETROVČIČ MARIJA

GOSTILNA

LJUBLJANA, ZALOŠKA CESTA 10

„RIBA“

J. OGRINC

veletrgovina z ribami vseh vrst, divjačina in perutnino

LJUBLJANA, Pogačarjev trg

Obilo sreče v novem letu 1944

želi vsem svojim odjemalcem

PRVA KRANJSKA VRVARNA

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 31

MODNA MANUFAKTURA

ANTON PLEVČAK

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA 5

PRIPOROČA SE:

Gostilna Kogovšek

LJUBLJANA - DRAVLJE, Vodnikova 215

Mahnič Emilija

gostilna

Ljubljana, Tržaška cesta 71

ETIKETE

GRAVER

JOŠKO DOLENC

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 5

Telefon 44-25

Telefon 44-25

SIMON KUNČIČ

izdelovanje sodavice - prodaja premoga in dro

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 45

Matko Soklič

ŠPECERIJA, GOSTILNA

LJUBLJANA, PRED KONJUŠNICO

SPEDICIJA
RANZINGER
LJUBLJANA

Srečno Novo leto!

IVAN MIHELČIČ

konces. elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA

Spedicija
in prevoznitvo

GORNIK

TELEFON 28-28

Ljubljana, Kolodvorska 43

SLOVENIA TRANSPORT

ŠPEDICIJSKO IN TRANSPORTNO PODJETJE
ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih

JOS. L. ŠILIH

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA CESTA

UVOZ

IZVOZ

Telefoni: Špedicija in tarifni biro: 27-18, 37-18
Carinska pisarna: 37-19 — Po uradnih urah 24-19

Poštni predal 239 - Čekovni račun pri poš. hran. v
Ljubljani 14 650 - Naslov za brzojavke: Slovenia transport

Pekarna
DOLINAR ANDREJ

Ljubljana, Bohoričeva 1

Lupše Ivan

Ljubljana
POLJANSKA CESTA 1

Umberto Delich

trgovina z vinom

Ljubljana
CELOVSKA CESTA 50
Telefon 47-67

Blagne Ivan

gostilna

Ljubljana, Poljanska 42

Srečno novo leto 1944

Janko Baloh

LJUBLJANA

Kalan Josipina

gostilna

Ljubljana, Poljanska cesta 52

Drago Schwab

LJUBLJANA
Ulica 3. maja

VODNIK JULIJ

trgovina s čevlji
LJUBLJANA
Prešernova 9
Telefon 36-71

Priporoča se:

Gostilna

Kramar Franc

Ljubljana
Tržaška št. 77

*Srečno novo leto 1944
želi svojim cenj. odjemalcem*

JULIO MEINL D.D.
LJUBLJANA

Bleiweisova cesta 2

Vodnikov trg št. 4

Centrala Trst

Trgovina s perilom
LAMPIČ MARA

LJUBLJANA
Kolodvorska 8

M. LONČAR-ŽITNIK
trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA
Mestni trg 19

LAMPIČ ALOJZ
krznar in izdelovatelj čepic

LJUBLJANA
Sv. Petra c. 7

P. HROVATIN
trgovina s špecerijo in delikateso

LJUBLJANA
Rimska c. 24

Priporoča se

Ana Miholič
kavarna »CENTRAL«
LJUBLJANA

Legat Anton

gostilničar in posestnik
LJUBLJANA-MOSTE

SREČNO NOVO LETO 1944

M. Geršak

trgovina s suhimi gobami
LJUBLJANA
Prečna ulica 4

Bizjak Boris

urar

LJUBLJANA
Pražakova ulica št. 8

Lekarna Dr. St. Kmet

LJUBLJANA, Tyrševa c. 43
(sv. Krištof)

Priporoča se:

Gostilna L. Steiner

Ljubljana
OPEKARSKA CESTA 31

ŠPEDICIJA TURK PROSTO JAVNO SKLADIŠČE
LJUBLJANA prevsema

prevsema
Oearinjenje vseh uvoznih in izvoznih pošilk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revisija pravilnosti zaračunanja carine in vsa pojasnila brezplačno. Vilharjeva c. 38 (naspr. nove carinarnice) Tel. 24-59

Prevažanje vsakovrstnega blaga, kuriva, strojev, solitve v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi in avtomobili in to hitro ter po nizki ceni. Masarykova cesta 9 (nasproti tovarnega kolodvora) — Telefon 21-57

prevsema
Vskladiščenje raznega blaga, kakor tudi pohištva v lastnem, mestne trošarine in uvoznine prostem javnem skladišču. Oskrba inkaso-povzetij. Kotnikova ulica šte. 12 (nasproti mestne elektrarne) — Telefon 30-78

„Malina“

Schweiger & Močnik

Ljubljana VII

Gostilna, žganjarna, mesarija

„Pod staro lipo“

Vrhovec Albin

Ljubljana - Borštnikov trg št. 3

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1944

želi Carinsko posredniški
in spedijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, CESTA SOŠKE DIVIZIJE 14 (Palača Grafika)

MEDICINALNI LIKER • MARCO POLO • ZDRAVILNO VINO • ANGELIKA

TVORNICA LIKERJEV - RUMA - COGNACA - CHINA WHISKY - VELETRGOVINA ŽGANJA

EMERIK ZELINKA VOŠČI VESELO NOVO LETO 1944

Priporoča se:

Gostilna MartincLJUBLJANA, ZG. ŠIŠKA
Telefon 41-88

Srečno novo leto 1944

DOMINIK ČEBINtrgovina s kurivom
Ljubljana, Wolfova ulica**JOSIP OLUP**

trgovina z modnim, manufakturnim in konfekcijskim blagom

LJUBLJANA

Helena Kušar

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA, Rožna dolina

Priporoča se:

Franja Kačičgostilna
LJUBLJANA VII**Buffet Zidanica**

Franci in Marica Vavpotič

Ljubljana, Ciril-Methodova ul.

Priporoča se:

Cokan Franciška

gostilna

Ljubljana, Zibertova 23

IZDELOVANJE DAMSKE
KONFEKCIJE IN PERILA**Belihar & Velepich**

Ljubljana

CIRIL METODOVA UL. 35 b

se priporoča cenjenim
odjemalcem

Priporoča se:

Anton Miklič

gostilna

Ljubljana, Tržaška cesta 46

Srečno novo leto 1944!

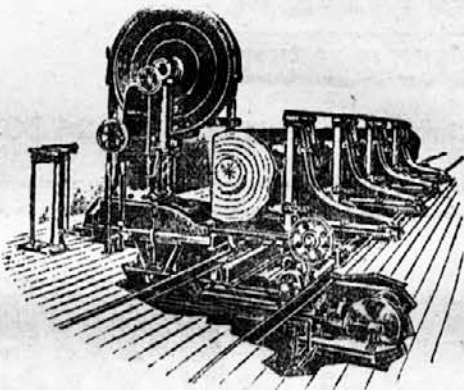

**Srečno in veselo
novo leto 1944**

vsem svojim prijateljem
in znancem želi

tovarna

VIDMAR

LESNE INDUSTRIJE

Nudimo Vam po ugodni ceni blokovno tračno žago
(Blockbandsäge) v raznih velikostih z vsemi po-
možnimi aparati. Stroj deluje povsem avtomatsko. Štednja
na rezu 50%.

Istotam si lahko oskrbite vse ostale stroje za splošno
industrijo ali obrt. Pojasnila in ponudbe brezobvezne.

„ELHOMA“ J. SLEJKO

agent. trgovina s stroji

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 5

Srečno in uspešnejše novo leto 1944

želi vsem svojim odjemalcem

Franjo Medič

tovarna barv in lakov - Ljubljana

Srečno in veselo novo leto 1944

ZELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

Ant. Krisper

LJUBLJANA, Mestni trg 26

**The
Rex
Co**

PISARNIŠKE STROJE

IN POTREBŠČINE

LASTNA POPRAVLJALNICA

Co - Ljubljana, Gradišče št. 10

Priporoča se:

F. OSTRELIČLJUBLJANA
Nabrežje 20. septembra št. 2**Lovro Pičman**podjetje za vodovodne
instalacije, centralne
kurjave in kleparstvoLjubljana, Ilirska ulica 15
Telefon 29-11**ZMAZEK IVANKA**

*

KAVARNA

*

LJUBLJANA

Priporoča se:

Rejc Marija

GOSTILNA

Ljubljana

CELOVŠKA CESTA 66

SREČNO
NOVO LETO 1944

Knjigarna

L. Schwentner

lastnik A. Erbežnik

LJUBLJANA
Prešernova ulica 3

Srečno novo leto 1944!

Pio Radonič

veletrgovina vina

LJUBLJANA

Malenškova ulica

Srečno novo leto 1944

Zajc Joško

manufakturna trgovina

LJUBLJANA

Nabrežje 20. septembra 2
Poleg tromostovja

Srečno in veselo novo leto 1944

želi vsem svojim odjemalcem

A. ŽLENDER

trgovina z manufakturo - Ljubljana, Mestni trg 22

Srečno in veselo novo leto 1944

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Priporoča se *Tiskarna „Slovenija“* družba z o. z.
Ljubljana * Vegova ulica

T. Grošel
gostilna

Ljubljana — Poljanska 7

Srečno Novo leto želi cenjenim odjemalcem

R. Raznožnik Uvoz strojev za obdelavo lesa in orodja
Ljubljana — Telefon 40-42 — Pražakova ulica 8/I.**ELITE**
F. & P. Perles

Ljubljana, Prešernova ulica

PAPIRNICARNA**M. TIČAR, Ljubljana**Uspešno
novo leto 1944

Šelenburgova ul. 1 - Sv. Petra c. 26

Vojnovič & Cie

Ljubljana-Vič

Vsem cenj. odjemalcem želi

srečno in veselo novo leto 1944

Manufakturna trgovina

JANKO ČESNIK

Ljubljana, Lingarjeva ul. 1

RADIO APARATI,
KOLESA IN SESTAVNE
DELE SENAJCENEJE DOBI
PRI TVRDKI

Srečno Novo leto!

A. BIRKE

Ljubljana, Mestni trg 9

TELEFON 24-56

Specialna delavnica za popravila radio aparatov

Franc Ksav. SOUVAN
LJUBLJANA - MESTNI TRG

Srečno Novo leto želi

izdelovalnica copat

A. POTRATO, Ljubljana

Zadružna ulica 10 - Kodeljevo

KOTLARKA • Božič IvanIZDELOVANJE VSEH VRST KOTLOV, FILTROV IN KOVINSKIH PREDMETOV
Ljubljana, Bleiweisova c. 35 (prej Tyrševa), Tel. 37-92**CVETLIČARNA**
Šimenc Pavel

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33

HUGO SKALA
TRGOVINA Z OVOJNIM PAPIRJEM IN VREČICAMI

Ljubljana, Mirje 2 - Tel. 24-50

Štampilje, etikete
tisk z jekloreza**A. ČERNE**

Ljubljana, Dvorni trg 1

Telefon 38-61

Mercina in drug

trgovina s papirjem na veliko

Ljubljana

Mnogo uspeha in sreče v Novem letu želi in se
priporoča za cenj. naklonjenost**Jos. Zalta & Co.**

Trgovina z železnino

Ljubljana — Bleiweisova cesta št. 9

Zadovoljno
Novo leto

želi vsem cenjenim gostom

hotel, kavarna, kopališče,
restavracija in buffet**SLON****JAKOB VILHAR**
urarLJUBLJANA
Ljubljana, Sv. Petra c. 36Priporoča se:
Gostilna Ražem
poslov. L. Kalinger
Ljubljana, Žabjak 3VALENTINCIČ - ROZMAN
FRANCKA
BUFFET
LJUBLJANA
BLEIWEISOVA 29

Priporoča se

Ivan Železnikar

TRGOVEC

Ljubljana, Marijin trg 2

LEKARNA
PRI GLAVNI POŠTI

Mg. Ph. USTAR

LJUBLJANA

Priporoča se:

Zagorc Ana
GOSTILNALJUBLJANA
FLORIJANSKA ULICA 36**Anton Markun**

TRGOVINA Z USNJEM

LJUBLJANA

Priporoča se

Gostilna

Filipovič Pavla

LJUBLJANA

Tromostovje

„ČEHOSTAKLO“

B. LISEK

LJUBLJANA

HRANILNICA LJUBLJANSKE POKRAJINE

Sedež: Ljubljana

(prej Hranilnica dravske banovine)

Ustanovljena leta 1820

Ekspozitura: Kočevje

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoče račune, opravlja vse bančne posle

Srečno in veselo novo leto 1944
EDO GRABRIJAN
 manufaktura
 Ljubljana, Mestni trg 25

KAVARNA EVROPA
 ANTON TONEJC
 LJUBLJANA

ANTON KOS
 Ljubljana, Gajeva ul. 5
 pasaža nebotačnika
Umetnine — okvirji

Priporoča se:
Venčeslav Breznik
 trgovina z železnino
 Ljubljana, Stritarjeva ul. 7

Srečno in veselo
NOVO LETO 1944
 želi vsem svojim odjemalcem
JUGO-LUTZ
 družba z o. z.
 kovinska industrija
 Ljubljana VII.
 Beljaška ulica št. 4

Dora Kregar
 trgovina
 ▼
 Ljubljana-Dravlje

ANTON MERHAR
 trgovina lesnih izdelkov
 LJUBLJANA
 Sv. Petra cesta 22

Josip R. Puh
 TRGOVINA S STAVBENIM
 MATERIALOM
 Ljubljana
 GRADAŠKA ULICA 22

Ivan Rahne
 trgovina
 in gostilna
 Ljubljana-Moste

Srečno in veselo novo leto 1944
 ŽELI VSEM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

Gostilna »Koroški dom«
 Beti in Matevž Marješič
 Ljubljana — Poljanska 11

„FOTO TOURIST“

Lojze Šmuc
 Ljubljana — Ulica 3. maja

Priporoča se:

Gostilna BANKO
 Ljubljana, Šmartinska ul.

Železnina Jeklo
 Albert Vodnik, Ljubljana, Stari trg

Priporoča se:

MESEC MARIJA
 gostilna
 LJUBLJANA-VIČ

Tovarna hranil
Pražarna „Slast“
 Ljubljana-Vič

Vsem cenjenim gostom želi
 srečno in zadovoljno

NOVO LETO

RESTAVRACIJA „FIGOVEC“

STEKLO PORCELAN
AVG. AGNOLA
 Ljubljana, Bleiweisova 10

IVO JONTES, trgovina s čevlji
 Ljubljana, Mestni trg št. 14

JOS. EBERLE
 JUVELI, URE, ZLATNINA, SREBRNINA
 LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 2
 TELEFON 31-49

Srečno Novo leto
 želi vsem svojim
 cenjenim odjemalcem

tvrška **A. ŽIBERT**
 Trgovina s čevlji in modnim blagom
 LJUBLJANA
 Prešernova ulica

Priporoča se:

HOTEL ŠTRUKEL
 LJUBLJANA

PREMOG ✂ DRVA
Jereb Rudolf
 Ljubljana - Glince
 Čampova 8 Tel. 24-76

„KOVINA“
 LESAR IGNAC
 trgovina z železnino, barvami in steklom
 LJUBLJANA — MOSTE

Papírocel
 A. Adamič

Tovarna vrečic - Izdelki iz celofana - LJUBLJANA, Lepodvorska 23
 želi vsem svojim odjemalcem srečen Božič in uspeha polno Novo leto

KAVARNA „METROPOL“ MIKLIČ
 z udobno prostornimi in prijaznimi igralnimi prostori
 SE PRIPOROČA

*Mnogo poslovnega uspeha v Novem letu
 želimo vsem cenj. odjemalcem*

GREGORC & Co. d. d., Ljubljana

HROVAT & KOMP.

LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO 1944!
ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

ALOJZIJ FUCHS, juvelir
Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

NADA GRISOGONO
d. z. o. z.
LJUBLJANA
Frančiškanska ulica

SREČNO NOVO LETO 1944
A. & E. Skabernè
LJUBLJANA, MESTNI TRG

Priporoča se

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

ŠOLAR JOSIP
trgovina s čevlji
Ljubljana, Tavčarjeva 6

SREČNO NOVO LETO 1944
Joško Oset
LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 1

Srečno Novo leto želi

MERGENTHALER B.
trgovina s čevlji - Ljubljana, Sv. Petra c. 18

Svojim odjemalcem in poslovni prijateljem želi srečno in blagoslovljeno NOVO LETO
elektrotehnika
A. VERBAJS
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO želi
VELEŽGANJARNA
Viktor Meden - Ljubljana
Celovška cesta šte. 10 — Telefon šte. 20-71

SREČNO NOVO LETO 1944!
K. Pečenko
trgovina z usnjem in čevljarскими potrebščinami
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 41

 Pogačnik Matko
knjigoveznica
in galanterijska delavnica
OKVIRJENJE SLIK
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 12

SREČNO NOVO LETO 1944
ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM
Pinter & Lenard
železnina
LJUBLJANA

Bon-Bon
Florjanc Josip

Ljubljana, Miklošičeva cesta

A. KAJFEŽ
trgovina ur, zlatnine
in srebrnine
Ljubljana, Miklošičeva 14

Gostilna Klemenčič
Ljubljana — Krekov trg 11
želi cenj. gostom srečno
Novo leto in se priporoča

Priporoča se

Gostilna Leopold Zupančič
Ljubljana - Jegličeva ulica 15

Srečno novo leto 1944
želi vsem svojim odjemalcem
RUDOLF RADOVAN
tapetnik
Ljubljana
Mestni trg 13

Univerzitetna tiskarna
J. Blasnika nasl.
litografija — kartonaža
Ljubljana — Breg 10-12 — Telefon 21-19

„**GORIVO**“
trgovina s kurivom
Ljubljana, Karlovška 8. Tel. 34-57
LASTNIK: A. JERANČIČ ml.

Priporoča se:
Jos. Ravnikar
manufaktura in modna trgovina
Ljubljana
Pogačarjev trg 3

 Kregar Franc
gostilna
Ljubljana - Litijska 28

IGN·VOK
LJUBLJANA
TAVČARJEVA 7 * BLEIWEISOVA 24
NA DROBNO * NA DEBELO

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO
želi vsem svojim odjemalcem
Scheicher Adolf
mlekarna - sadje - zelenjava
Ljubljana
CELOVŠKA CESTA ŠT. 28

Otroški vozički domače izdelave
„TRIBUNA“
Lazar Ferdo
Ljubljana — Karlovška c. 4

Srečno Novo leto želi

Bata

Nega nog - Obutev - Popravljanje nogavic

Fr. P. Zajec
izprašan optik
Ljubljana, Stritarjeva 8

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1944
ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

A. Kosér - modna konfekcija
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 2

V. PEČAR Ljubljana, Poljanska c. 18
delikatesa in mlekarna

SREČNO NOVO LETO 1944

Josip Petelinc

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 7

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1944
ŽELI VSEM SVOJIM CENJ. GOSTOM

Gostilna pri »Lovcu«
LJUBLJANA, RIMSKA CESTA
Telefon 46-95

INTRA

D. Z. O. Z.

za proizvodnjo in razpečavanje
gradbenih in tehničnih potrebščin

Ljubljana - Bleiweisova cesta 37a

IVAN BRUNČIČ

LJUBLJANA - CELOVŠKA CESTA 42
Stavbeno in pohištveno pleskarstvo in ličarstvo
se najtopleje priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela
Cena zmerna! - Delo solidno! - Telefon 34-76

Srečno Novo leto želi
FOTO-STUDIO
FRANJO MAVEC, Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6
Prvovrstne fotoamaterske izdelave
Na zalogi v edno svež fotomaterial

Srečno Novo leto želi

FERRUM LEON STUPICA

Trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana - Gradišče 2 (poleg Uršulink)

Rafko Koretič

delikatesa-spicerija

Ljubljana, Ul. 3. maja

Priporoča se:

Specialna elektro-mehanična delavnica

Aleš Miroslav

Ljubljana, Bleiweisova 12

Izvršuje elektroinstalacije,
previja motorje, popravlja
stroje in aparate

Anžič Marija

gostilna

Ljubljana - Litijska 49

Srečno Novo leto želi
vsem svojim cenjenim
odjemalcem

tvrdka

I. KNEZ

LJUBLJANA

Kurivo

SCAGNETTI
Ljubljana, Metelkova 19
Telefon 49-41

I. REBOLJ

DRUŽBA Z O. Z.
avtomobili, motocikli, kolesa
Ljubljana, Vegova ul. 8

Priporoča se:

Slaščičarna-kavarna
Petriček

Ljubljana

KNJIGARNA MLADINSKE ZALOŽBE

Ljubljana, Stari trg 30

IVAN VRBINC

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8 - Telefon 42-98
Stavbeno, pohištveno pleskarstvo, ličarstvo in soboslikarstvo
Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Izdelava zelo solidna in po zmernih cenah

J. Zupančič preje Brama

nadomestni deli za avtomobile
LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 34

Pri nakupu vsakovrstnega manufakturnega
blaga Vam priporočamo znano veletrgovino

R. MIKLAUC - „Pri škofu“

LJUBLJANA, Lingarjeva ul. 3 - Pred Škofijo 3
Trgovina na drobno v pritličju - na debelo v I. nadstropju
Ustanovljeno leta 1869 Telefon števil. 29-09

SREČNO NOVO LETO 1944!
ŽELI VSEM SVOJIM GOSTOM

NA-NA

LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA

DANILO PREDALIČ
LJUBLJANA - SV. PETRA CESTA 18

Na zalogi vse vrste KRZNA

DAMSKI PLAŠČI - BOE - SREBRNE LISICE -
PLAVE LISICE - OVRATNIKI - KOŽUHOVINASTE
IN SPORTNE ČEPICE VSEH VRST IN VSI V TO
STROKO SPADAJOČI PREDMETI

Prevzemam v popravilo in izgotovitev vsa krznarska dela
TELEFON 36-46

Srečno novo leto 1944!

Drogerija Gregorič, Ljubljana

Prešernova ulica 5

LENASI & GERKMAN

MANUFAKTURA

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA

Ljubljana

Breg št. 6

Marija Bajda

manufaktura — moda

LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO 16**Tovarna pletenin****DRAGOTIN HRIBAR**

Ljubljana, Zaloška cesta

Filip Bizjak

krznar in izdelovatelj čepic

Ljubljana

Kongresni trg

Emil Ožko
trgovec

Ljubljana — Zelena jama

Ob zeleni jami 17 — Telefon 45-89

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

V Ljubljani, Tavčarjeva ul. št. 1

Telef. št. 28-47 — Brzojavi: „Kmetiskidom“ — Rač. pošt. hran. 14.257
Račun pri Narodni banki — Sprejema vloge na knjižice in žiro račune
Za vse vloge nudi popolno varnost — Otvorja tek. rač. — Eskontuje
menice — Daje kratkoročna posojila — Izvršuje vse ostale denarne posle

Priporoča se:

Kačič Jule

gostilna

Ljubljana — Ciril Metodova št. 58

Srečno novo leto

1944

želi vsem svojim odjemalcem

Karel Prelog

LJUBLJANA

SREČNO
NOVO LETO 1944**M. LAZAR**

PLETENINE

Ljubljana, Rimska c.

LEKARNA

Dr. G. PICCOLI

LJUBLJANA

nasproti Nebotičnika

Elektrotehnično podjetje**BOGATAJ IVAN**

Kongresni trg 19 (poleg nunske cerkve)

Izvršuje vse električne instalacije in popravila. — Trgovina in zaloga
vseh vrst instalacijskega materiala. Strokovno in solidno delo
nizke cene! Telefon 20-03.**R. Kollmann**

zaloga stekla in porcelana

Ljubljana

Obiščite

GALANTERIJSKO VELETRGOVINO

Ivan Samec

LJUBLJANA - MESTNI TRG ŠTEV. 21

Toni Josipina

trgovina in gostilna

Ljubljana — Rudnik 31

Več sreče in uspeha

v Novem letu želi železnina

Sekavčnik Filip

Rimska cesta št. 19

LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO 1944!

CUZNAR STANE

TRGOVINA Z GALANTERIJO

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 4

LJUBLJANA

»ALKO«

GOSPOSVETSKA C.

DESTILERIJA

TOVARNA ALKOHOLNIH PIJAČ IN SADNIH SOKOV
DOMAČI ALKO ČAJ

Priporoča se:

Kavarna Ulrik Vospernik

Ljubljana — Stari trg 24

Arbor

lesna trgovska in industrijska družba z o. z.

Ljubljana

KVALITETNO POHIŠTVO

J. J. NAGLAS

USTANOVLJENA 1847

LJUBLJANA

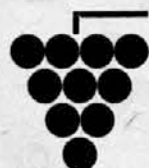
PRIPOROČA SE:

AVTOMATIČNI BIFE

DRUŽBA Z O. Z.

RIO

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 4

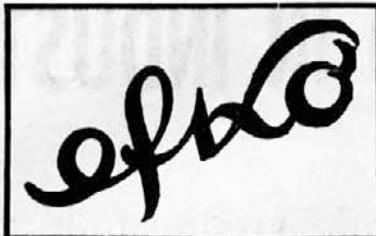
VELETRGOVINA
Z VINOM**JULIJ ZUPAN**LJUBLJANA
FRANKOPANSKA 5

Srečno in veselo novo leto

1944

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Pletilna in trikotajna industrija,
modna konfekcija pletenin in perila**F. Kos, Ljubljana**

Židovska ulica štev. 5

A. PINTAR
trgovina s špecerijskim in
kolonijalnim blagom
Ljubljana, Gosposvetska 14

Priporoča se

PREPIS — BIRO Ljubljana, Ulica 3. maja 16
Telefon 35-91

Drogerija - Fotomanufaktura

»A D R I J A«

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1

Ivan SaxL J U B L J A N A
MESTNI TRG 19

Srečno in veselo novo leto

1944

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem**POTNIK in drug**

LASTNIK J. MARINKO

Ljubljana - Metelkova 13

Priporoča se

Gostilna Kramar - poslovodja Kržič

Ljubljana, Krakovski nasip 18

Ign. ŽargiLJUBLJANA
Sv. Petra cesta

Srečno in zdravo Novo leto!

A. Šušnik

železnina

Ljubljana — Zaloška cesta

FRANC ERJAVEC

zaloga usnja

Ljubljana, Stari trg 18

„Kožuhovina“
ŠINKOVEC VIKTOR Ljubljana
Mestni trg 11**Bucik Tone**

sadje, zelenjava

Telefon 41-49

LJUBLJANA
Bleiweisova cesta 8

Uspešno Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

ELEKTROINDUSTRIJA d.

veletrgovina z elektrotehničnimi predmeti

LJUBLJANA, CESTA ARIELLE REA 13 (prej Gosposvetska)

IVAN BRICELJSTAVBENO IN POHIŠTVENO PLESKARSTVO, LIČARSTVO,
SOBO IN ČRKOSLIKARSTVO

GOSTILNIČAR NA PLANIRJU

LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 15 — TEL. 3307

Jos. Vodnika dediči

kisarna in destilerija

Ljubljana — Gosposvetska 42

„**MERKUR**“ tovarna mila in kem. proizvodov

LJUBLJANA, STARI TRG 17

želi

vsem svojim cenjenim odjemalcem

SREČNO NOVO LETO!**KOLINSKA TOVARNA****HRANIL D. D.****V LJUBLJANI**

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE

UNION
LJUBLJANA

ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM

SREČNO NOVO LETO!

Srečno Novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

JERAS MAKS

BONBONI * ČOKOLADA * KEKSI

Ljubljana, Miklošičeva 34

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

LJUBLJANA, Prešernova ul. 50

Telefoni: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, kuponov, nakazila doma in v tujino, safe-deposits itd.

PIRNAT FRANC, LJUBLJANA-VIČ

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Angelca Pintar

gostilna

LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 85

Matej Orehek

LJUBLJANA

LEKARNA
Mr. L. BAHOVEC

LJUBLJANA
KONGRESNI TRG

Manufaktura STARIN FRANC
LJUBLJANA

Pogačarjev trg št. 3

EMIL MORE

SODAVIČAR IN TRGOVINA S KURIVOM

LJUBLJANA

ŠMARTINSKA CESTA ŠTEV. 11 — TELEFON 34-52

T. Mencinger

Ljubljana, Sv. Petra c.

Srečno in veselo novo leto 1944
želi vsem svojim odjemalcem

Franc Slamič

VELEMESARIJA

Ljubljana, Ulica Arielle Rea

Julka Kavčič

Ljubljana
Šelenburgova 5

Priporoča se:

Slaščičarna Pelicon

Ljubljana

Wolfova 14. Tel. 31-47 - Miklošičeva Tel. 25-42

Boko

elektro podjetje

Ljubljana
Blatweisova št. 18

VINO IN ŽGANJE NA DEBELO

K. ČERMELJ - LJUBLJANA

Triglav

trgovina šivalnih
strojev, koles, mo-
toriev ter delov

Ljubljana, Resljeva c. 16. Tel. 33-86

Vsem cenjenim odjemalcem
in prijateljem želi

srečno Novo leto

B. MOTOH

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA
KREKOV TRG 11

Egidij Šušteršič

soboslikarstvo

Delavnica: **Breg 14** - Stanovanje: Strossmayerjeva 10

IZVRŠUJE VSA V TO STROKO SPADAJOČA DELA

Srečno Novo leto želi vsem cenj. odjemalcem

J. Vavpetič

Ljubljana
Tyrševa c. 35

ZDRUŽENJE TRGOVCEV LJUBLJANSKE POKRAJINE

želi svojemu članstvu

srečno novo leto 1944!